

BLOKE SO POSTALE
PREPOZNAVNE

2

NA BLOKAH ŠE NAPREJ
POSPEŠENO GRADIMO

4

VEČNE ZAOLJUBE
V VIPAVSKEM KRIŽU

6

METULJE IN METULJCI

10

Bloški korak

glasilo občine Bloke
januar 2017
letnik 18 | številka 1
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Staro leto se počasi izteka, prihaja novo, polno želja in pričakovanj. Želim vam, da bi v krogu domačih preživeli miren božič ter veselo novoletno praznovanje. V novem letu pa naj vas spremljajo zdravje, zadovoljstvo in uspeh tako doma kot na vaših delovnih mestih. Naj se vam izpolnijo vaše želje in pričakovanja.

Župan Jože Doles

Bloke so postale prepoznavne

KONEC LETOŠNJEGA LETA BO MINILO ŽE OSEMNAJST LET OD TAKRAT, KO SMO BLOČANI DOBILI SAMOSTOJNO OBČINO. POSTALI SMO POLNOLETNI. V TEM OBDOBJU SO SE BLOKE ZELO SPREMENILE, V MARSICEM NA BOLJE. TE SPREMEMBE PA VELIKO BOLJ OPAZIMO TISTI, KI BLOKE OBIŠČEJO LE SEM IN TJA. BLOČANI PA NOVOSTI IN IZBOLJŠAVE SPREJEMAMO ŽE KOT SAMOUMEVNE. PA SO RES?

TUDI LETOS SMO USPEŠNO IZPELJALI

ŠTEVILNE PROJEKTE

Že meseca junija smo v uporabo predali obnovljene in razširjene prostore vrtca. V začetku turistične sezone je bila dokončana okoljska infrastruktura na Bloškem jezeru in v naselju Volčje, ob zaključku polletja pa so novo asfaltno prevleko dobile številne občinske ceste. Uspešno se izvaja tudi posodobitev telekomunikacijskega omrežja s sodobnim, optičnim omrežjem. O vseh teh investicijah smo v prejšnji izdaji Bloškega koraka že poročali.

Ugodne vremenske razmere v jesenskem obdobju pa so nam omogočile, da smo lahko nadaljevali z izvedbo nekaterih manjših, pa kljub temu pomembnih projektov. Navedene investicije so podrobneje opisane v nadaljevanju. Z izvedbo teh projektov smo tudi letos v celoti realizirali plan investicij ter zaokrožili

letošnje izboljšave. Za vse to smo namenili cca. 800 tisoč evrov, pretežni del teh sredstev je bil zagotovljen iz lastnih virov proračuna občine Bloke.

BLOKE SO SE VRNILE NA TURISTIČNI

ZEMIJEVID

Po našem mnenju je načrtno vlaganje v razvoj infrastrukture na celotnem območju občine eden izmed osnovnih pogojev za hitrejši razvoj turizma, gospodarstva in ostalih dejavnosti. Tudi na tej osnovi so se Bloke v zadnjih letih ponovno umestile na turistični zemljevid Slovenije in Evrope.

Veliko trdega in sistematičnega dela je potrebna, da se doseže določen cilj. Turizem pa je še posebej zahtevna panoga, saj je potrebno zadovoljiti želje in pričakovanja posameznega turista, ki postaja vse zahtevnejši. Ni dovolj le lepa narava in prijazna beseda, turist

pričakuje tudi urejeno okolje in infrastrukturo, pa tudi bogato in cenovno dostopno ponudbo. Da smo na Blokah krenili v pravo smer, so nam zopet povedali drugi. Občina Bloke je namreč v sodelovanju z zunanjimi sodelavci in turističnimi ponudniki letos prejela kar tri laskava priznanja na področju turizma oziroma ohranjanja kulturne dediščine.

Prejšnjo zimo smo sodelovali v akciji »Turistična izvidnica«. Akcijo je organiziral Dnevnik in je potekala v zimskem času, in sicer od novembra do marca. V okviru te akcije je Bloke obiskal naključno izbran zakonski par s Češke, ki je en vikend preživel na Blokah ter potem podal oceno o naši urejenosti, ponudbi, prijaznosti ... Posamezno občino so ocenili tudi strokovnjaki s področja etnologije in turizma, svoje pa so povedali tudi bralci časopisa Dnevnik. Na podlagi vseh navedenih glasovanj so Bloke v skupini 15-ih ocenjenih občin zasedle 1. mesto.

Za ureditev Bloškega jezera in okolice ter organizacijo bogate turistične ponudbe na tem območju sta občina Bloke in podjetje HIJA d.o.o. prejela priznanje za I. mesto v kategoriji izletniški kraji.

Župan občine Bloke

Na Blokah smo ustrezno poskrbeli tudi za ohranjanje svoje kulturne dediščine. Za stalno muzejsko zbirko Bloški smučar, ki je svoje mesto dobila v večnamenski dvorani Bloški smučar, smo letos spomladi prejeli tudi »Valvasorjevo priznanje za leto 2015«, ki ga podeljuje Slovensko muzejsko društvo. Priznanje za ta projekt je pridobila občina Bloke ter člani ekipe, ki so sodelovali pri postavitvi te zbirke.

Še posebej pa smo bili veseli in presenečeni, ko smo dobili informacijo, da je »Bloško jezero« prejelnik priznanja za 1. mesto v kategoriji izletniški kraji v Sloveniji. To priznanje podeljuje turistična zveza Slovenije, in sicer v okviru akcije »Moja dežela – lepa in gostoljubna«. Priznanje smo prejeli na prireditvi v Radencih, ki je potekala pod pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja. Prevzela ga je občina Bloke, in sicer za ureditev Bloškega jezera in okolice, ter podjetje Hija d.o.o. za organizacijo turistične ponudbe na tem območju. Na tem mestu še enkrat čestitam Martini Lah in podjetju Hija d.o.o. za ves trud in večletna prizadevanja pri razvoju turistične ponudbe na Bloškem jezeru. To priznanje je vsekakor potrditev dobrega sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem, ki prinaša obojestransko korist.

Vsa navedena priznanja, ki jih je letos prejela občina Bloke in drugi posamezniki, ki so sodelovali z občino, razumem kot dokaz oziroma priznanje za naše dobro dosedanje delo. Prav pa je, da se z doseženimi rezultati ne zadovoljimo. Še naprej si moramo prizadevati za širitev in bogatitev turistične ponudbe, ki pa jo bomo lahko dosegli še z uspešnejšim sodelovanjem vseh turističnih ponudnikov na Blokah.

Župan Jože Doles

Uvodnik

Stane Jakopin, urednik

Ob koncu leta se skoraj vsi oziramo nazaj in vsak na svojem področju skušamo analizirati svoje uspehe in pridobitve v odhajajočem letu. To je refleksija, dragocena sposobnost našega razuma, zmožnost opazovanja svojih lastnih operacij, ki nam omogoča in pospešuje zorenje in izkušnost.

Tudi v uredništvu Bloškega koraka smo se ozrli na svojo letno prehojeno pot, med drugim tudi zaradi pobude župana Jožeta Dolesa.

Bloški korak je bil ocenjen na več nivojih. Prvo in najpomembnejšo oceno nenehno podajate vi, spoštovane bralke in bralci, saj s svojimi prispevki neprestano sporočate pohvale in pripombe ter s tem v kar največji možni meri vplivate na kvaliteto vsebine glasila. Vaša kritika je ključna, Bloškemu koraku vdihuje organsko rast in ga odvrta le od suhoparnega poročanja.

Drugo pomembno oceno vsekakor poda najvišji organ občine Bloke, to je občinski svet. Skoraj na vsaki seji občinskega sveta poteka tudi pogovor o našem Bloškem koraku, kar pomeni, da bloški svetniki budno spremljajo ustvarjanje glasila. Na zadnji seji občinskega sveta občine Bloke je kljub pozivom posameznikov k oblikovni in tekstualni spremembi glasila prevladalo mnenje, da je Bloški korak s svojo obliko postal v vseh letih izdajanja prepoznaven tako v občini Bloke kot širom po svetu, saj ga pošiljamo praktično na vse kontinente sveta. Prevladuje mnenje, da bi z večjim oblikovnim spreminjanjem zmanjšali svojo prepoznavnost.

In nenazadnje, kvaliteto stalno presoja tudi v uredniškem odboru, ki se redno sestaja pred vsakim izidom. Ob tej priložnosti se zahvaljujem članicam in članu za požrtvovalno, strpno in konstruktivno sodelovanje v prepričanju, da bo tako ostalo tudi v prihodnje.

Če bodo na zgoraj navedenih nivojih sporočeni jasni signali za prenovu glasila, se bomo lotili tudi tega. Njegovo vsebino pa lahko v veliki meri oblikujete predvsem vi, dragi občani in občanke občine Bloke, saj ste v vsakem izvodu povabljeni k sodelovanju. Z veseljem bomo objavili vaše prispevke, hudomušna ali pozivajoča druženja s črnilom, s pisano besedo.

Da je Bloški korak res pravo glasilo vseh občanov občine Bloke, dokazujejo številni telefonski klici in pisna sporočila predvsem Bločanov po svetu, s katerimi izražajo priznanje glasilu in nestrpno sprašujejo o izidu naslednjega.

Ob tej priložnosti se želim še posebej zahvaliti vsem dopisnikom Bloškega koraka, ki s svojimi prispevki soustvarjate naše glasilo. Prepričan sem, da bo naše sodelovanje v prihodnje ostalo na najmanj taki ravni kot doslej, skupaj pa se bomo trudili našo dopisniško mrežo še razširiti, predvsem pa se usmeriti na pridobivanje mlajših dopisnikov. Že sedaj vsi lepo vabljeni k sodelovanju. Želim vam obilo užitkov ob prebiranju božično-novoletnega Bloškega koraka, ki je pred vami.

Smo v prazničnih dneh, polnih pričakovanja, po naših domovih pa omamno diši po domačih dobrotah, vse je že praznično okrašeno in razsvetljeno.

Pred nami je državni praznik dan samostojnosti in enotnosti. Na ta dan, 26. decembra 1990, so bili uradno razglašeni rezultati plebiscita, ki je bil 23. decembra istega leta. Na vprašanje »Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?« je pritrdilno odgovorilo skoraj 95 odstotkov udeležencev volivcev. Glasovanja se je udeležilo kar 93,2 odstotka vseh volilnih upravičencev. Kakšna državnostvena enotnost! Pa danes? Izzivi in vprašanja, s katerimi se volivci soočamo v sodobnem času, zahtevajo poglobljen razmislek o smeri, v katero želimo. Demokracija nam lahko preudarno služi le, če v svoje odločitve in dejanja vedno znova vlagamo znanje in tehten razmislek.

Ob tem prazniku vam vsem iskreno čestitam in želim, da bi se kljub našim različnostim ob pomembnih življenjskih vprašanjih neprestano srečevali z enotnostjo v odgovornosti do sprejemanja odločitev. Želim vam torej, da bi uspeli vsa vprašanja, ki nas mogoče razdvajajo, rešiti pod vplivom modrosti in sočutja do sočloveka, s katerim bivamo v širši in bližnji okolici.

Božič je družinski praznik, za vse kristjane pa drugi največji krščanski praznik, saj obeležujemo rojstvo odrešenika. Ob tem prazniku vam želim prijetno družinsko praznovanje, novorojeni pa naj vam prinese tisti znani, težko pričakovani notranji mir in veselje.

Še nekajkrat bo sonce vzšlo, pa bo prestopno leto 2016 odšlo v hrame zgodovine. Za nekatere uspešno, za druge malo manj, nanj se bomo verjetno ozirali in ga analizirali tudi v prihajajočem se letu 2017. Bolj kot ozirajoči se, bodimo ustvarjalni, zazrti v odpiranje priložnosti, saj zanesljivo vem, da bo novo leto točno tako, kakršnega si bomo aktivno gradili sami. Pri tem pa vam, spoštovane bralke in bralci, želim vse najboljše, veliko trdnega zdravja in sreče ter da bi še naprej s takim z veseljem prebirali in soustvarjali naš Bloški korak ter s tem krepili vključujoč, strpen, lokalno globalni dialog.

Srečno!

Na Blokah še naprej pospešeno gradimo gospodarsko javno infrastrukturo

VEČJI DEL LETOŠNJIH INVESTICIJ JE ŽE POD STREHO, JE UVODOMA ZAPISAL ŽUPAN JOŽE DOLES V PREJŠNJI ŠTEVILKI BLOŠKEGA KORAKA. NO, PA SMO JIH OD TAKRAT DO DANES POD STREHO SPRAVILI ŠE KAR NEKAJ IN VSE SO ZELO POMEMBNE, TAKO ZA KVALITETNO ŽIVLJENJE OBČANOV KAKOR TUDI ZA IZGLED UREJENOSTI SAME OBČINE. POSODABLJAMO VODOVOD ZA VELIKI VRH, OBNAVVLJAMO DOSTOPNE POTI NA POKOPALIŠČU, ŠIRIMO KANALIZACIJSKO OMREŽJE NA OBMOČJU VIKENDOV NA VOLČJEM, ZGRADILI SMO NOVO STREHO NA STANOVANJSKEM BLOKU V VELIKIH BLOKAH IN IZVEDLI SANACIJO OBJEKTA OSNOVNE ŠOLE ZARADI PREKOMERNEGA SEVANJA RADONA.

Dela na obstoječem vodohranu Veliki Vrh

Izgradnja skupnega kanala med vikendi na Volčjem

POSODOBITEV VODOVODA VELIKI VRH

Pred časom smo vodovodni sistem Veliki Vrh, ki je s pitno vodo oskrboval naselja Veliki Vrh, Hudi Vrh, Metulje in Studenec, priključili na centralni javni vodovod. Ker pa je obstoječi vodohran na Velikem Vrh zgrajen tik nad naseljem, so se prebivalci zgornjega dela vasi stalno srečevali z nezadostnim tlakom v vodovodnem sistemu.

Po temeljiti proučitvi stanja in skladno z dogovorom s prebivalci Velikega Vrha smo na višje ležečem hribu vgradili manjši vodohran, v obstoječem vodohranu pa zgradili ustrezno črpališče. Na vodovodnem omrežju Veliki Vrh je potrebno opraviti še prezevave in črpališče priključiti na elektroomrežje ter tako posodobljeni vodovod predati v uporabo.

OBNOVA DOSTOPNIH POTI NA POKOPALIŠČU PRI FARI

Verjetno ste obiskovalci pokopališča pri Fari opazili, da so bile glavne dostopne poti do grobov že močno poškodovane od zimskih zmrzali, zato smo

Obnova poti na pokopališču pri Fari

letošnjo jesen začeli z obnovo omenjenih dostopnih poti, z zamenjavo dotrajanih betonskih robnikov in obnovo opornih zidov stopnišča. Dela so v celoti zaključena, pokopališče pa je s tem veliko pridobilo na izgledu, dostopne poti so veliko varnejše za uporabo.

KANALIZACIJA NA PODROČJU VIKEND NASELJA VOLČJE

Po uspešni izgradnji kanalizacijskega sistema za odvajanje komunalnih odpadnih voda v naselju Volčje smo se lotili tudi izgradnje posameznih kanalov na področju vikend naselja na Volčjem, in sicer za tiste objekte, ki so od glavnega kanala oddaljeni preko 50 m. Trenutno je dokončan en skupen kanal v dolžini 80 m, najbrž pa bo potrebno zgraditi še kakšnega, ko bodo s strani tamkajšnjih lastnikov objektov pridobljena vsa soglasja za gradnjo.

STANOVANJSKI BLOK V VELIKIH BLOKAH

Bralci Bloškega koraka ste bili že v prejšnjih izdajah glasila obveščeni, da je občina Bloke postala lastnik propadajočega vojaškega stanovanjskega objekta v Velikih Blokah. Ker je bilo ugotovljeno, da je ta objekt

Obnova ostrejša stanovanjskega bloka v Velikih Blokah je sedaj že v celoti zaključena.

statično stabilen, smo se odločili, da zaenkrat obnovimo le ostrejšje in s tem preprečimo nadaljnje propadanje. V enem od prihodnjih proračunskih obdobjih pa bo potrebno pristopiti k temeljiti obnovi tega objekta.

PREKOMERNO SEVANJE RADONA V OSNOVNI ŠOLI

Pristojni z Ministrstva RS za izobraževanje, znanost in šport so v avgustu 2015 s pomočjo ustreznih inšpekcijskih služb izvedli meritve sevanja radioaktivnega plina radona. Meritve so pokazale, da smo imeli v OŠ Nova vas povečano sevanje radona. Izdana je bila inšpekcijska odločba, ki je občini nalagala ustrezno sanacijo objekta s ciljem, da bo po zaključku sanacijskih del sevanje radona v okviru meja, ki so določene z zakonom, ki ureja to področje. Na

podlagi tega smo v času poletnih počitnic pričeli s sanacijo objekta skladno s prej pridobljenimi smernicami in napotki s strani Zavoda za gradbeništvo Slovenije. V teh smernicah je bil podan predlog, da je potrebno med temelji objekta zgraditi ustrezen prezračevalni sistem, ki bo prekomerno sevanje radona vodil preko cevne sistema in ustreznega ventilatorja na prosto. Sanacijska dela je izvajalo podjetje Samprtt d.o.o. iz Loške doline. Konec avgusta so bila dela v celoti zaključena, izvedene pa so bile tudi uradne meritve sevanja radona, ki jih je izvajal za to pooblaščen Zavod za varstvo pri delu. Te meritve so pokazale, da je bila sanacija uspešna, saj prekomernega sevanja radona ni bilo mogoče zaznati v nobenem prostoru osnovne šole.

Zapisal in fotografiral
Stane Jakopin

Izgradnja ventilacijskega sistema za odvajanje prekomernega sevanja radona v OŠ Nova vas

Novosti, ki jih uporabnikom prinaša zakon o dimnikarskih storitvah

LICENČNI SISTEM PRINAŠA PREDNOSTI TAKO ZA DIMNIKAR-SKE DRUŽBE KOT ZA UPORABNIKE. PREDNOST ZA DIMNIKAR-SKE DRUŽBE JE, DA PO NOvem NE BODO VEČ OMEJENE NA OBMOČJA, NOV SISTEM PA POMENI PRILOŽNOST TUDI ZA TISTE, KI DO ZDAJ NISO MOGLI OPRAVLJATI DEJAVNOSTI, DA OB IZPOLNJEVANJU POGOJEV LAHKO VSTOPIJO VANJO.

Najpomembnejšo novost zakon prinaša uporabnikom dimnikarskih storitev, ki bodo imeli **možnost izbire dimnikarske družbe** z vsemi koristmi konkurenčnega trga, za uporabnike prijaznejšo izvajanje storitev ter cenovno konkurenčnost, saj bodo določene najvišje dovoljene cene storitev.

OBVEZNOST IZBIRE DIMNIKARSKE DRUŽBE SPREMLJAJO

OBVEZNOSTI UPORABNIKA, DA OMOGOČI:

- prvi pregled za novovgrajeno malo kurilno napravo,
- omogoči vpis male kurilne naprave v evidenco ob prvi izvedbi dimnikarskih storitev, dovoli izvajanje dimnikarskih storitev,
- omogoči pregled pred uporabo malih kurilnih naprav ob spremembah pri malih kurilnih napravah, vgradnji novih naprav in začetku obratovanja neaktivnih naprav, eno leto hrani zapisnik o izvedenem pregledu ter
- na podlagi odločbe pristojne inšpekcije odpravi ugotovljene pomanjkljivosti.

Če se uporabnik dimnikarskih storitev odloči zamenjati dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi, to stori do 30. junija tekočega leta za obdobje najmanj dvanajst mesecev. To obdobje se lahko skrajša, če pristojna

inšpekcija ugotovi, da dimnikarska družba ne opravlja dimnikarskih storitev v skladu s tem zakonom.

Uporabnik dimnikarskih storitev najkasneje do 30. junija 2017 izbere iz seznama dimnikarskih družb, ki ga bo ministrstvo v roku dveh mesecev od uveljavitve tega zakona objavilo na spletni strani (posredovali ga bomo tudi na vse občine), dimnikarsko družbo za opravljanje dimnikarskih storitev na svoji mali kurilni napravi za obdobje najmanj dvanajst mesecev.

Do objave seznama dimnikarskih družb na spletni strani ministrstva lahko opravlja dimnikarske storitve izvajalec, ki je na dan 31. december 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo izvajanja merit ev, pregledovanja in čiščenja kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva okolja in učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom.

Če uporabnik dimnikarskih storitev do 30. junija 2017 ne izbere dimnikarske družbe, se šteje, da je izbral izvajalca, ki je na dan 31. decembra 2016 opravljal obvezno državno gospodarsko javno službo na področju dimnikarstva na območju, na katerem se nahaja njegova mala kurilna naprava, pod pogojem, da je ta izvajalec pridobil dovoljenje za opravljanje dimnikarskih storitev.

Uporabnik dimnikarskih storitev lahko v primeru, da se njegova mala kurilna naprava dejansko ne uporablja, s tem pisno seznani dimnikarsko družbo, ki je na mali kurilni napravi zadnja opravila dimnikarske storitve, ki vnese ta podatek v evidenco. V takih primerih bo pred začetkom uporabe potrebno opraviti ponovni pregled.

Večne zaobljube v Vipavskem Križu in diakonsko posvečenje v Ihanu

BR. LUKA MODIC IZ VELIKIH BLOK JE SKUPAJ S SVOJIM SOBRATOM MIROM 2. OKTOBRA 2016 V VIPAVSKEM KRIŽU PREDAL SVOJE ŽIVLJENJE KRISTUSU Z VEČNIMI ZAOBLJUBAMI ŽIVLJENJA V UBOŠTVU, ČISTOSTI IN POKORŠČINI PO VODILU SV. FRANČIŠKA.

Večne zaobljube v Vipavskem Križu

Brat Luka in brat Miro

Večne zaobljube redovni skupnosti kapucinov so bile javna podaritev brata Luka in brata Mira Bogu. Onadva sta se mu podarila že mnogo prej, ob svoji osebni podaritvi, ko sta vsak zase izrekla svoj »Hočem biti vedno tvoj!«. V Vipavskem Križu je bilo nad vse slovesno, vsa župnija je praznovala svoj žegnanjski dan. Tu so bili Lukovi in Mirovi sorodniki, prijatelji ter župljani iz župnij, od koder prihajata oba patra kapucina.

Na slovesnosti v Ihanu pa smo doživeli čudovit obred diakonskega posvečenja patrov Luka Modica in Tineta Povirka, po katerem prihajata oba nova diakona v služenje ljudem.

To pomeni, da smo mi, župljani na župnijah, iz katerih prihajata, bogatejši za dva človeka, ki sta pripravljena na darovanje nam – ljudem.

Kar nekaj Bločanov se je udeležilo obeh velikih slovesnosti. Prav je tako! Lepo je, če čutiš molitev, ki prihaja od vseh, ki se te spomnijo. Če čutiš, da stoji župnija s teboj, da te na tvoji poti podpira in se veseli s teboj.

Podpirajmo našega Luka še naprej z molitvijo! Spomnimo pa se tudi drugih duhovnikov in vseh bogoslovcev, ki so še na poti k duhovništvu.

Martina Ivančič
Foto: Arhiv Luka Modic

Škof

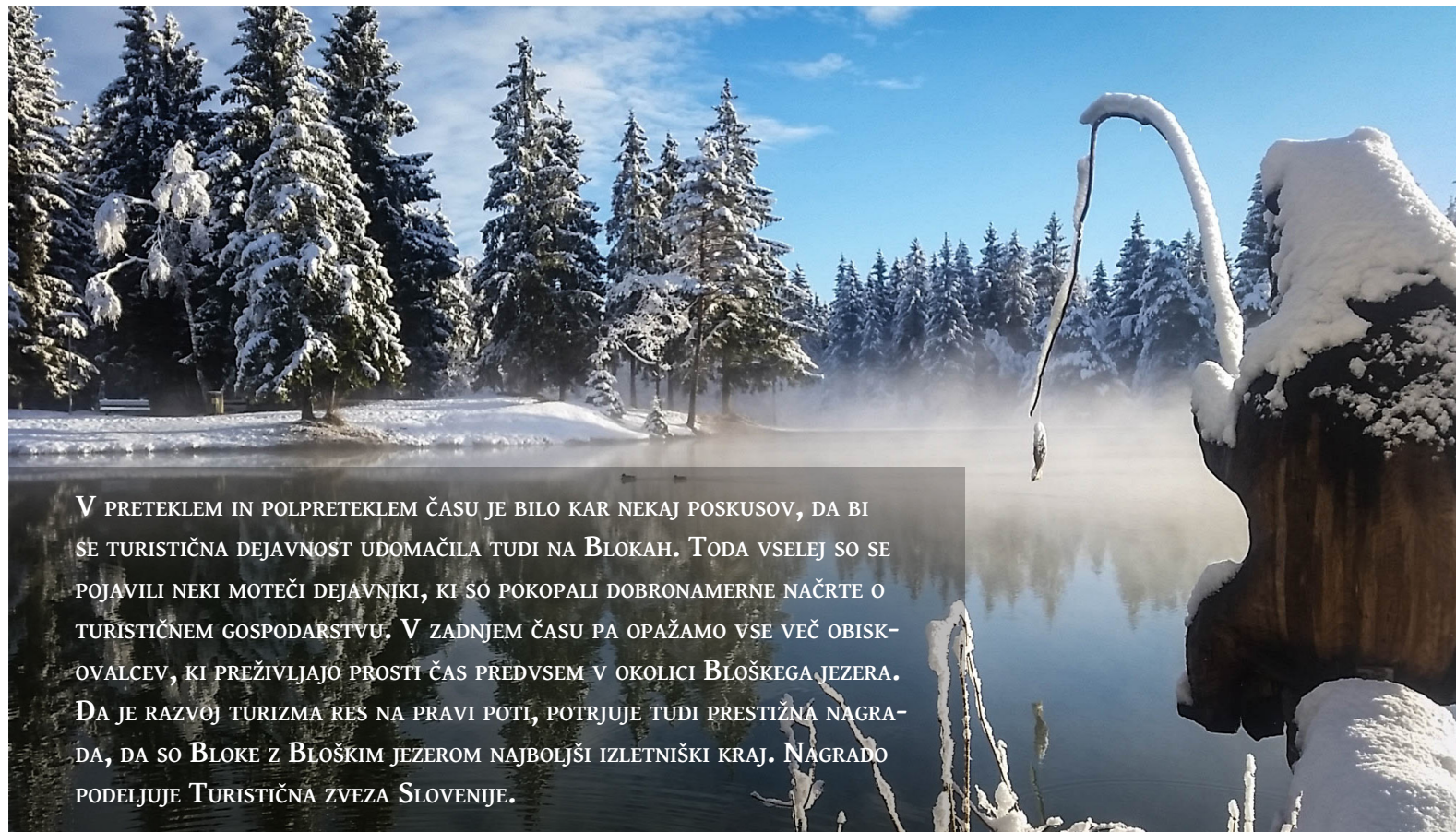

Diakonska posvetitev v Ihanu

Rok za oddajo člankov za naslednjo številko Bloškega koraka je ponedeljek, 27. marec 2017.

Ali bodo Bloke nova zvezda na turističnem nebu Slovenije?

V PRETEKLEM IN POLPRETEKLEM ČASU JE BILO KAR NEKAJ POSKUSOV, DA BI SE TURISTIČNA DEJAVNOST UDOMAČILA TUDI NA BLOKAH. TODA VSELEJ SO SE POJAVILI NEKI MOTEČI DEJAVNIKI, KI SO POKOPALI DOBRONAMERNE NAČRTE O TURISTIČNEM GOSPODARSTVU. V ZADNJEM ČASU PA OPAŽAMO VSE VEČ OBISKOVALCEV, KI PREŽIVLJAJO PROSTI ČAS PREDVSEM V OKOLICI BLOŠKEGA JEZERA. DA JE RAZVOJ TURIZMA REŠ NA PRAVI POTI, POTRJUJE TUDI PRESTIŽNA NAGRADA, DA SO BLOKE Z BLOŠKIM JEZEROM NAJBOLJŠI IZLETNIŠKI KRAJ. NAGRADO PODELJUJE TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE.

Že več kot sto let je minilo, ko je Rudolf Badjura prvič prišel na Bloke. Ker se je kot avstrijski vojak nekje na Tirolah naučil smučati, je želel to veščino popularizirati tudi v Sloveniji. Na Blokah so bile v tistih časih dolge zasnežene zime. Tako je prišel pogledat, kako stari Bločani smučajo, in hkrati to veščino posodobiti z boljšo smučarsko opremo. Ker je bil v tem času turizem že v vzponu, so nekateri zaslutili novo priložnost. V delo se je aktivno vključilo Društvo kmečkih fantov in deklet ter novoustanovljeni smučarski klub. Na Bloke je prihajala smučat ljubljanska gospoda. To dejavnost je kruto uničila druga svetovna vojna. Po vojni pa socialistično gospodarstvo ni preneslo privatne iniciative, na kateri je bila ta dejavnost zasnovana.

V sedemdesetih letih so makroturistični planerji zasnovali projekt Severni Jadran. Ta je vključeval tudi Bloke kot kopensko turistično destinacijo, ki bi podpirala obmorski turizem. Na Blokah smo čakali pečene golobe, kako bodo padali z neba. Pa nič. Projekt je bil zgrajen od zgoraj navzdol in seveda tudi denarja ni bilo, zato je klavarno propadel.

Te dni občina Bloke praznuje svojo polnoletnost. Seveda lahko ponosni in vzravnani pogledamo na teh osemnajst let. Kdo zna naštet, koliko objektov komunalne infrastrukture je bilo zgrajenih v tem času? Kdo zna naštet,

koliko projektov je bilo realiziranih v programu družbene infrastrukture? In ob dobrem delu nam je uspelo ustvariti tudi turistični produkt. Najbrž je to največji uspeh občine Bloke, saj ima le-ta vse elemente trajnostnega razvoja.

Vsako jesen po poletni sezoni se za dan ali dva zberejo vsi turistični delavci Slovenije, da pogledajo svoje dosežke in uspehe, si čestitajo in si zastavijo nove cilje. Ob tej priliki je Turistična zveza nagradila najbolj opazne in prizadevne na področju turizma. Bloke so dobile nagrado za najboljši izletniški kraj v Sloveniji. Prevzela sta jo župan Jože Doles ter Martina Lah kot nosilka dejavnosti na Bloškem jezeru. Ta nagrada mi je bila tudi vzpodbuda, da sem se odločil obiskati vse turistične deležnike ter jih povprašati o sedanjem stanju in kaj načrtujejo v prihodnje.

NA PRAVI POTI SMO, ZATO VETER V JADRA IN NAPREJ

V razgovoru je župan Jože Doles poudaril, da so v preteklosti veliko vlagali zlasti v komunalno infrastrukturo. Prepričan je, da je za uspešno delo na področju turizma le-ta nujna, saj ni pričakovati, da bodo turisti prihajali, pa jim ne bomo ponudili niti osnovnih pogojev življenjskega standarda. Tudi nekat-

era vlaganja v direktno turistično infrastrukturo smo realizirali. Pa še marsikaj drugega smo tudi postorili. Nagrada, ki smo jo prejeli, me je zelo razveselila, hkrati pa me še bolj obvezuje za nadaljnje delo, pravi župan gospod Doles. Turizem na Blokah je mogoč in potrebno mu je na široko odpreti vrata razvoja. Če je bil doslej relativno ozko prisoten le okrog jezera, moramo iskati oblike, da ga razširimo, saj so vse Bloke en sam naraven park. Tako moramo razširiti ponudbo in povečati kvaliteto dela. Investicijska vlaganja morajo biti v prihodnje usmerjena tudi v izgradnjo turistične infrastrukture in temu moramo nameniti več sredstev kot doslej. Kaj bodo glavne naloge?

Več je potrebno vlagati v znanje. Zaposleni pri kakršnem koli delu se mora nenehno izpopolnjevati. Občina bo financirala vse oblike izobraževanja, ki jih bodo delavci v turizmu potrebovali. Tudi ekskurzije v kraje z dobro prakso so zaželjene.

Vzpostaviti je potrebno pogoje, da se turistom ponudi več aktivnosti. Ponuditi jim je potrebno več športnorekreativnih površin, kot so igrišča za tenis ali odbojko na mivki, jahalne in sprehajalne poti ter podobno. Načrtujemo učno pot po mokrišču nizkega barja ob Bloščici, ki naj bi prikazala naravno dediščino tega prostora. Seveda je nujno posodobiti propagandni material in sodelovanje z medi-

Jože Doles in Martina Lah s priznanjem

ji. Teh možnosti in nalog je še veliko in jih bomo morali reševati v sodelovanju z drugimi turističnimi deležniki.

Zelo pomembno pri razvoju turizma pa je dobro sodelovanje med javnim, privatnim in družbenim sektorjem. Doslej ni bilo vselej tako. Te navade je potrebno spremeniti. Sodelovanje mora biti pristno in temeljiti na medsebojnem zaupanju. Stari pregovor pravi: »V slogi je moč.« Sam nameravam vse deležnike turizma povabiti k sodelovanju ob letošnjih novoletnih srečanjih, je dejal župan gospod Jože Doles.

VEČ SODELOVANJA

Turistično društvo Bloke se že več kot desetletje aktivno vključuje v razvoj turizma. V tem obdobju je pričelo z organizacijo Krpanovega pohoda in Mihaelovega sejma. Obe prireditvi sta zelo odmevni in vselej privabita veliko obiskovalcev. Pa tudi mnogo drugih del, ki so pripomogla k prepoznavnosti Blok, je bilo opravljenih. O prihodnosti sem se pogovarjal s predsednikom Matejem Pakižem.

Uvodoma je dejal, da bi bili lahko dosedanji rezultati veliko boljši, če bi bilo več zaupanja med ponudniki na eni strani in civilno družbo na drugi strani. Tudi javni sektor se v tej celoti ni najboljše znašel.

Kot najpomembnejšo nalogo vidi vzpostavitev večjega zaupanja in sodelovanja med vsemi, ki so vključeni v področje turizma. Društvo bo z veseljem opravljalo naloge, ki so skupne vsem ponudnikom, ter skrbelo za prepoznavnost v širšem slovenskem prostoru.

BLOŠKO JEZERO - BLOŠKI BISER

Pred desetletjem se je občina Bloke odločila, da očisti in uredi jez na Bloškem jezeru. Očiščeno jezero je kot ptič feniks zasijalo v čudoviti naravi. To je bila zgodovinska odločitev. Podjetje Hija, ki ga vodita Martina Lah in Janez Hiti, je prepoznalo novo kvaliteto. Ob okrepčevalnici Lovca v Novi vasi je zgradilo skromno brunarico ob jezeru, ki so jo obiskovalci z veseljem sprejeli. Kmalu je postala premajhna in so jo vsako leto povečali. Posebno kvaliteto ji je dajala izvirna lesena oprema s številnimi skulpturami medveda in drugih stvari ter otroških igrar. Pravzaprav je vse skupaj ena sama skulptura. Poseben preskok v kvaliteti ponudbe se je zgodil lani, ko je Hija zgradila glamping naselje, ki ga imenujejo Park idila. Na Blokah smo dobili stacionarni turizem. To pa je kvaliteta, ki si resnično zasluži ime TURIZEM.

In kako Martina gleda na dosedanje delo?

Z veseljem pripoveduje o številnih obiskovalcih, ki so sprejeli njihovo ponudbo in zadovoljni in veseli odhajajo z Blok. Vesela je, ker bo Volčje opremljeno s kanalizacijo. Vesela je, ker so uspeli razširiti brunarico, urediti kuhinjo in sanitarije. Ponudbo hrane, ki sicer še vedno temelji na principu »hitre hrane«, so uspeli razširiti na jedi z žlico. Z veseljem pove, da je povpraševanje tolikšno, da ima sedem ljudi, kolikor jih je zaposlenih, kaj delati. Seveda pa je navdušena in vesela ob spoznanju, da so njihov trud opazili tudi drugi. Priznanje za najboljši izletniški kraj, ki ga je podelila Turistična zveza, jim je v ponos.

In kaj pove Martina o težavah?

Težave seveda so. Kolikor se le da, jih rešujejo sproti. Glavni problem pa je gotovo kratka sezona, od katere so predvsem odvisni. Poletje traja le dva do tri mesece, vmes je še slabo deževno vreme. Vselej pa jo boli, ko imajo ob lepih sončnih vikendih tolikšen naval gostov, da jih ne morejo dostojno postreči. Seveda pa na težave ne gleda tragično. Če jih ne bi bilo, bi bili brez dela.

Kako se pripravljajo na pregovorno dolgo bloško zimo?

Z veseljem na obrazu pokaže novega medveda na smučeh, ki sredi jezera na smučeh ponazarja starega bloškega smučarja. Izdelal ga je Janez. Zimo si bodo skušali vzeti za zaveznico. Brunarico ob jezeru so uspeli pripraviti na zimovanje. Tako bo odprta tudi pozimi. Posebej veselo bo ob pričakovanju novega leta, saj bodo pripravili silvestrovanje. Upajo, da bo zima dovolj hladna in bo jezero zaledenelo ter se bo lahko drsalo. Pripravljajo se tudi, da bodo led čistili in bo ledena ploskev čim dlje vzdrževana. Upajo tudi, da bo smučarski klub, ki vzdržuje tekaške proge, eno progo urejal tudi od jezera proti Runarskemu. To je posebej osojna in zavetna lega in sneg vzdrži najdlje. Seveda pa bodo zimskim obiskovalcem ponudili kuhano vino, ki je menda tudi dobro za zdravje. Če pa pri zdravju ne pomaga, je pa za veselje. To je pa menda najboljše, da si polepšamo zimo.

Načrtov pa Martini ne zmanjka. Zaveda se, da mora nivo kvalitete in kvantitete izboljšati. Ker imajo doma kmetijo, vidi velik potencial v povezovanju kmetijstva in turizma. To naj bi bila vzgleda tudi drugim, saj ne bo potrebno iskati dela daleč po svetu. Upa tudi, da bo lokalna skupnost več vlagala v turistično infrastrukturo. Bloke bi potrebovale več športnih igrišč; za tenis, odbojko na mivki, pravo igrišče za nogomet itd. Želi si tudi, da bi se uredila učna pot nizkega barja Bloščice. Potrebovali bi jahalne poti. Prepričana je, da bi dobra turistična infrastruktura pritegnila še več obiskovalcev turistov. Bločani bi zagotovo videli in prepoznali, da je tudi za njih turizem priložnost, in ponudili storitve kmečkega turizma, športa, kulture itd. Na Blokah si želi več turističnih ponudnikov, saj so odprti za kakršnokoli sodelovanje in si ne bodo konkurenca, pač pa se bodo medsebojno podpirali. Bloke pa bodo postale turistična destinacija.

Vselej, kadar sem na Bloškem jezeru, se zazrem v figuro Bločana, ki ga je Janez vgradil namesto nosilnega stebra pri terasi. V tej podobi Bločan vidim simbolično povabilo Bločanom, da tudi oni poprimejo in sodelujejo na področju turizma. Če nas bo več, bomo lažje nosili težo dela in odgovornosti, ki je potrebna v turizmu in povsod drugje.

PRI LAVRIČU BO SKORAJ

MLADINSKO LETOVIŠČE

Z gostinstvom so se pri Lavričevih ukvarjali že pred več kot sto leti. Po vojni so po sili razmer opustili to dejavnost. Pred desetletjem pa je Bar Tanja ponovno zaživel, pridružili so se mu še apartmaji Lavrič. Mladi gospodar Sandi Lavrič pa je pred leti kupil propadlo »dječje letovišče« v Velikih Blokah. Takoj se je lotil obnove. Za naslednje poletje načrtuje, da bo del objekta obnovljen in bodo sprejeli prve goste. Takrat se obeta kar veliko dela, ker bo potrebno poskrbeti za vse. Skupinam, ki bodo letovale, pa naj bi animatorji posredovali športnorekreativne, kulturne, zabavne in podobne vsebine. V zimskem času si želi urediti krajšo tekaško progo, ki bo osvetljena in bo moč teči tudi ponoči. Urediti namerava tudi kamp za avtodome.

HOSTEL 24 TUDI NA BLOKAH

Lani smo bili priča, kako je podjetje Hostel 24 d.o.o. preuredilo in obnovilo nekoliko zapuščeno staro šolo in ji dalo mladosten videz. Obnovljena stavba je dobila tudi novo vlogo – hostel. Letos so že sprejeli prve goste. V tržnem segmentu pa že opravljajo vse potrebne aktivnosti. Vsekakor si želijo, da se vključijo v program celostnega turističnega razvoja Blok. Želijo si tudi ustvarjalno sodelovati z lokalno skupnostjo kot tudi z lokalnim prebivalstvom. Poskrbeli bodo, da bo objekt tudi v gospodarskem smislu pridobitev za Bloke. Pričakujejo dobro prijateljsko sodelovanje in skupno načrtovanje turistične dejavnosti.

MIKLAVČIČ – GOSTILNA S TRADICIJO

Ta gostilna že mnogo let slovi po okusni domači hrani. Na to prisega tudi sedanjí gospodar Jani Miklavčič. Vsekakor želi ohraniti tradicijo dobre slovenske gostilne z značilno domačo hrano. Hrana mora biti okusna, dobra in tudi nihče ne sme lačen od hiše. Gostu bi rad

Dom pod Liscem bo kmalu sprejel goste.

zagotovil, da so sestavine na polnem krožniku pridelane na Blokah. Žal to ni mogoče, ker ni tovrstne ponudbe. Sicer pa opaža, da se zelo malo mladih odloča za poklic gostinskega ali turističnega delavca. To bi se moralo spremeniti, saj je v turizmu prihodnost.

PRI DOMINU SE TRUDIJO

Milena Zakrajšek, ki vodi in upravlja s tradicionalno novsko gostilno Pri Dominui, pravi, da se zaveda, da pri njih niso v trendu sodobnega gostinskega objekta. V trgovini Bločanka, ki naj bi imela predvsem bloške pridelke, je teh najmanj. Država sicer vzpodbuja lokalno pridelano hrano, vendar le deklarativno. V praksi pa kmet, ki v osnovi prideluje zase, vendar pa ima viške, ki bi jih z veseljem prodal, naleti na toliko predpisov, da ga odvrnejo od te namere. Morda bi občina v okviru »podjetniškega inkubatorja«

le vzpodbujala kmečko ponudbo in pomagala urediti »papirologijo«. V gostilni pa si želijo, da bi poleg dopoldanskih malic ali pa vnaprej naročene hrane, kot je oddelek in podobno, lahko ponudili tudi hrano po naročilu. Trenutno pa teh pogojev nimajo.

KMEČKI TURIZEM KNAVS

S turistično dejavnostjo se ukvarjajo že nekaj let. Brane Knavs, ki vodi to delo, pravi, da doslej še niso uspeli v celoti razprodati kapacitet, ki jih imajo. Najbrž je zato kriva recesija in posledično manjša kupna moč. Dohodek si v sili razmer zagotavljajo v drugih dejavnostih. Sicer pa se trudijo in vsako skupino dobro postrežejo. V prihodnje upajo, da bo kupna moč večja in bodo kapacitete v celoti razprodali.

Stane Korenjak

Foto: S. Korenjak

Stara šola – nova namembnost

Terasa v zimski preobleki

Medo se je podal med smučarje.

Metulje in Metuljci

METULJE, TUDI METLE PO DOMAČE, JE GRUČASTA VASICA DOBRIH DVAJSETIH HIŠ, KI ŽDI MED 1035 METROV VISOKIM BLOŠČKOM IN MALO NIŽJIM (1022) ŽUPANJŠČKOM.

V nedrjih Županjščka so domačini še pred drugo svetovno morijo našli sklade premo-ga. »Štajnholc« so mu rekli takratni Metuljani. Zdaj si je menda v vhodnem rovu medvedka našla svoj brlog. Nedaleč od tod pa naj bi stalo nekdanje mesto Metullum, središče Japodov.

V vasi stoji cerkev sv. Antona, za katero vzorno skrbijo domačinke. K večnemu počitku se od pokojnika poslovijo najprej v domači hiši ali cerkvi, nazadnje pa še v cerkvi sv. Mihaela pri Fari in še na božji njivi ob cerkvi.

Še pred desetletji so bili Metuljani znani rejci goveje živine. Sivke so bile njihov ponos, prireja in prodaja mleka pa sta bili v marsikateri hiši glavni in tudi edini vir zaslužka in preživetja.

Prebilov ata s Hudega Vrha je z vozičkom in konjem vsak dan vozil mleko iz rojstne vasi, Metulj in Topola v mlekarno v Novo vas. Njegovo delo je zatem nadaljeval Lojze Lavrič – Lovrč vse dotlej, dokler ni Gočov Lojze dovolil, da v prizidku njegove »tišlarije« uredijo zbiralnico mleka s hladilno napravo. Zdaj je Mišček Lojze edini v vasi, ki še vztraja pri prireji mleka, ki ga vsak drugi dan

Prva letošnja jesenska »pošiljka« snega je Metuljce presenetila že sredi novembra.

Leta 1900, tako piše v učenih knjigah, so v Metuljah našli kar 110 vaščanov in vaščank, tri desetletja zatem pa kar 114 - največ v zgodovini Metulj. Leta 1961 jih je bilo le še 89. Desetletje zatem, leta 1971, še 61, enako še leta 1981. Na prelomu stoletja, to je leta 1999, le še 49. Po najnovejših podatkih iz decembra letos pa 55.

K povečanemu številu Metuljcev v zadnjih nekaj letih sta v veliki meri prispevali družini Jane Kus – Veenvliet z dvema otrokoma in družina Bajželj s tremi.

Družinica Jane Kus in njenega soproga si je na novo zgradila svoje družinsko gnezdo v nekdanji hiši prijaznega vaškega posebneža Jožeta Hitija, o katerem po Blokah še vedno krožijo številne anekdote.

Bajžljeva Andrej in Tadeja pa družno z otroki domujeta v nekdanji rojstni hiši Gočovega Lojza.

Šopek Bajžljevih: oči Andrej, hčerka Izadora, sinova Arne in Leonard, mamica Tadeja

vozi v zbiralnico mleka k Županovim k Fari.

Najstarejša krajanka je Rozalija Palčičeva, nekoliko mlajša pa je Ivanka Pirc-Antonova, Lenčkov Lojze pa je zagotovo najstarejši vaščan, ki pa, ne vem zakaj, ob obisku ni privolil v pogovor. Pa bi imel zagotovo kaj povedati tudi o krpljah, smučeh in o stotnji »cimprov«, ki so in še kljubujejo vetru in snegu po številnih bloških vaseh in so delo njegovih rok.

BAJŽLJEVI

so najštevilnejša družina v vasi. Oči Andrej in mami Tadeja sta Ljubljana. Mami je obdržala še svoj deklški priimek; Šergan se je pisala vsa leta pred poroko z Andrejem.

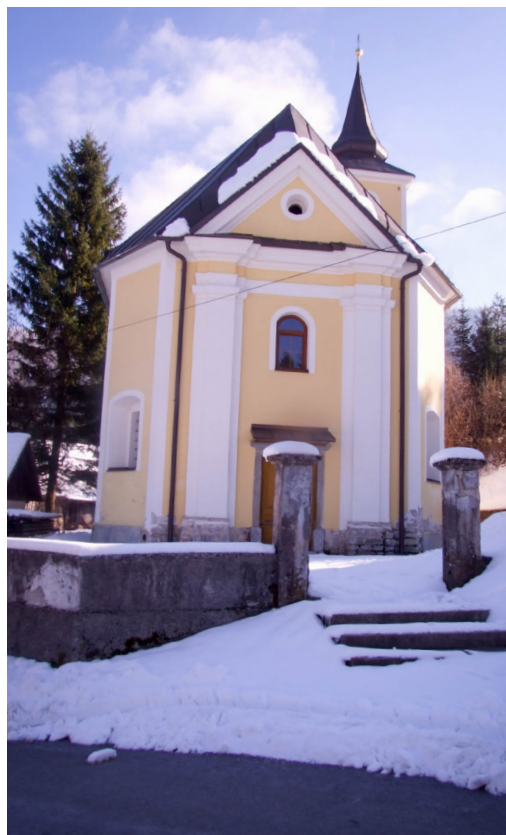
Ko iz novinarske radovednosti prisluhnem obema, ne da bi si v beležko zapisal eno samo črko, zvem, da sta se spoznala ... Odšla sva do brega in se zazrla čez globino največje reke – reke življenja. Tja čez sva si šepetala in si v mislih gradila most ljubez-

ni, zaupanja in spoštovanja. Se poročila leta 2004, civilno na Bogenšperku, cerkveno v idilični cerkvi sv. Mihaela v Črni vasi na Ljubljanskem barju.

Nič ni lepšega, kot ko ženska postane mama. Le srečnejša je, ko ji moški, ki ga ljubi, to pove na glas. Tadeja je mati dveh fantov in deklice.

ZAKAJ IZ LJUBLJANE V METULJE?

»Vedno sva si želela živeti in ustvarjati v mirnem okolju, z družino živeti družno z naravo,

Cerkev sv. Antona v Metuljah. Za red in vse ostalo v cerkvi in okoli nje pa že vrsto desetletij v večini poskrbijo Metljanke.

med dobrimi ljudmi,« pove Tadeja. Z možem sta prej, kot sta se odločila za Metulje, obiskala kar nekaj krajev na podeželju, dokler se nista leta 2004 poročila in se že naslednje leto odločila za Metulje. Pri tem pa nama je bil nasvet župana Jožeta Dolesa vzpodbuden in na koncu tudi odločilen za to našo pomembno življenjsko odločitev.

Kar nekaj let sta zakonca Bajželj veliko truda, časa in denarja porabila, da sta zunanjo in notranjo podobo nekdanjega domovanja zdaj že pokojnega Gočevega Lojza spremenila in preuredila v sodobno družinsko hišo.

Hiša, pove Andrej, je imela svojo dušo in njej sva dala še svoj pridih. Nisem zaletav po naravi in veliko časa sem premišljeval, čemu naj bi ta hiša služila; vikendu ali prijetnemu družinskemu domu. Po petih letih dela in tedenskih obiskih sva se z ženo odločila, da bo to naš novi dom. In ni nam žal!

Domačini so nas sprejeli vljudno in prijazno, kot se spodobi. Zato je bila vključitev cele družine v novo okolje veliko lažja, kot smo si predstavljali. Mesta sploh ne pogrešamo. Družinski načrti pa že razpletajo močnejše korenine za Bajžljev rod, saj sta zakonca kupila še polovico Udinove hiše, zemljo in gozd.

Zaljubili so se v zemljo, v njene darove, ki jim jih prinaša in preseneča celo leto. Redijo tudi kunce in kokoši. Vsi trije otroci obiskujejo OŠ v Novi vasi. Leonard šteje 11, Arne 10 in Izadora 8 let. So zvedavi in uka željni člani številnih šolskih dejavnosti; od knjižničarskega do folk-

Slehernega novega vaščana si nadvse želimo, kajti le to je porok, da bo naša vasica še dolgo živela, pravi vaščan Janez Vintar.

lornega krožka, gasilskega in čebelarskega, za katerega se še posebno navdušuje Leonard, ki že redno skrbi in neguje roj slovenskih sivk, ki mu jih je podaril njegov dedek.

S Tadejo, mamico treh nadebudnežev in profesorico francoskega jezika, sva o šoli spregovorila kar nekaj besed. Nadvse pa ji je všeč osebni pristop učiteljev in učenci se v taki družini nadvse dobro počutijo.

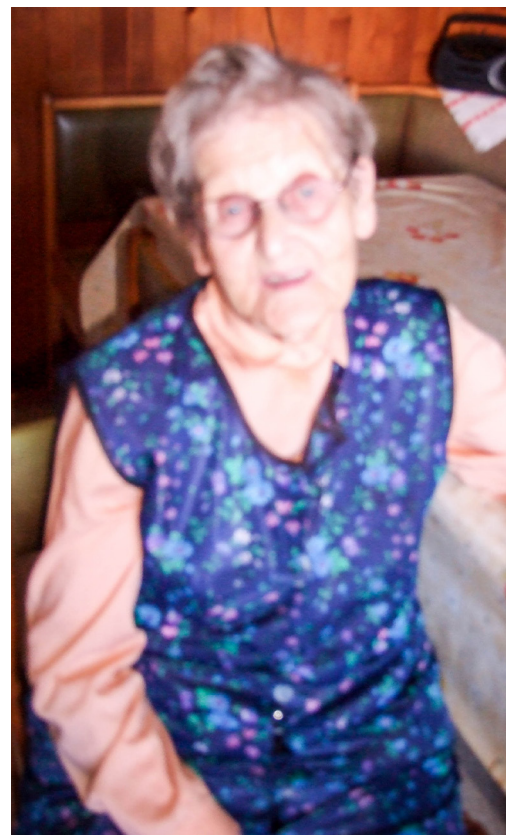
V Metuljah je kar 12 otrok, med njimi je 9 šolarjev. Šolski kombi jih vsak šolski dan varno odpelje in pripelje nazaj.

RADA SEM PELA IN BILA VESELA, ZDAJ PA ...

Gospo Ivanko Pirc - Antonovo po domače, sem presenetil dremajočo na stolu ob mizi v njeni kuhinji. Garala sem celo življenje, pravi, in

tudi sedaj mi ne bi bilo prav nič težko, če bi mi le zdravje služilo. Tako pa ... Več hudega kot dobrega je bilo v mojem življenju, potoži. Rada sem pela in bila vesela, zdaj bi pa samo jokala ...

Marsikaj ji je čas za vedno izbrisal iz spomina. 25. junija leta 1942 pa se bo spominjala do sodnega dne. Takrat so Italijani požgali celo vas. Bila je en sam plamen. Vsi naši prašiči so zgoreli v svinjaku, devet glav govedi pa so si okupatorji prisvojili.

Druga najstarejša Metljanka je Ivanka Pirceva, ki potoži o utrujenosti, vendar še vedno postori vse, kar zmore, v hiši in okoli nje.

O NOVIH VAŠČANIH VSE NAJLEPŠE

Skozi Metulje, pove vaščan Janez Vintar, vodi evropska pešpot, E6 in E7 imenovana, in Velika Krpanova pot. Da bi pohodnikom ostala vasica kar v najlepšem spominu, so sredi vasi obnovili nekdanji vodnjak, ki sodi med zgodovinske posebnosti kraja. Da se pohodniki lahko malo odpočijejo, so vaščani ob njem prislonili doma narejeno klopco.

O novih vaščanih, ki so se dobro vključili v življenje in delo vasi, Janez potrdi moja razmišljanja in pove:

»Veseli smo slehernega novega vaščana, posebno še tistega, ki si želi in se zna pridružiti našemu načinu življenja, dela in razmišljanja. Z zdajšnjimi imamo srečo!«

Besedilo in fotografije: TONE URBAS

1958 Nova vas

Bloški sejmar

Bločani so bili že od nekdaj znani sejmarji. V starih časih so imeli dva velika sejma. Prvi – zimski, je bil tretji pone- deljek po novem letu, drugi – še večji, pa na mihaelovo 29. septembra. Poleg vsega blaga, ki ga potrebuje kmečko gospodinjstvo in gospodarstvo, se je veliko trgovalo pred- vsem z govejo živino. Že Valvazor je pisal, da bloški sejem na mihaelovo obišče več tisoč ljudi, tudi od zelo daleč, in omenja Čiče, Liburnijce, Hrvate, Uskoke itd. Živinski sejmi so se na Blokah obdržali do sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Potem so stvar vzeli v roke organ- izirani trgovci in prekupčevalci. Danes je Mihaelov sejem ponovno oživiljen, a žal brez živine. Da dobrega sejma ni brez Bločana, pa še vedno drži.

Bločani so bili znani živinorejci in prekupčevalci z živino. Posebej znameniti so bili bloški voli. Zelo malo teh živali je svoje življenje začelo na Blokah. Večinoma so svojo "bikovsko mladost" preživeli na Dolenjskem in v Beli kra- jini. Šele ko so na precej grob način postali junci in nato voli, so prišli na Bloke, kjer so se končno ob dobri krmi vdali delu na polju in v gozdu. Na Blokah so voli ostali žal le kakšno leto ali dve, včasih pa še manj, in že se je njih- va pot končala v italijanskih ali ljubljanskih mesnicah.

Pot na živinski sejem v Novo mesto, Črnomelj, Metliko ali v Vinico so Bločani skrbno načrtovali. Priprava dena- rja, obleke, čevljev, izbira »kompanije«, kdo bo mešetar, kdo od mladih bo šel poganjat ..., vse je bilo treba pred- videti. Zjutraj so se sejmarji z Blok peš odpravili v Velike Lašče. Tu so sedli na kočevarja – vlak, ki jih je pripeljal do Grosupljega. Tu so prestopili in nato z dolencem na- daljevali vožnjo do Novega mesta, Črnomlja ali Metlike. Če so šli do Vinice, je iz Metlike sledilo še pešačenje. Pozno popoldne ali zvečer so se namestili po gostilnah ali po senikih pri znanih tamkajšnjih mešetarjih. Drugo jutro se je začela kupčija: ogledovanje in ocenjevanje volov, ali že znajo voziti, kako bodo zmogli dolgo pot, ali so podkovani, »glihanje«, tehtanje, dokler niso končno udarili v roke in je sledila ara. Na sejmišču je bila pisar- na, kjer so se potrdili posli in opravilo plačilo. V bližnji gostilni so plačali še mešetarje, pojedli golaž in spili kakšen »glaž«. Nekateri Bločani, posebej tisti, ki so bili bolj šibki v računanju, so raje kupovali po »štalah«, kjer se živina ni tehtala, ampak so se za ceno dogovorili »na čez«.

Pot iz Vinice čez Predgrad ali iz Metlike in Črnomlja čez Semič in Koprivnik in nato skozi obrobje Kočevskega roga je bila dolga in naporna za živino in sejmarje. Ustavljali so se le za kratek čas pri kakšni gostilni, napo- jili živino, na kratko pomalicali in hajd naprej. Skozi Kočevje, Ribnico in čez Boncar so bili običajno doma na- slednje popoldne. Malo sem pogledal na karto in ugo- tovil, da so v dobrih dveh dneh prehodili več kot 100 km. Denarja za pot domov z vlakom je bilo škoda. V domačem hlevu so se hitro zbrali sosedje in sledilo je poizvedovanje o kupčiji, poti, požegnala in ocenjevala se je prignana živina. "Dobri zgledajo, mirni bodo, širokih kosti so, hitro se bodo naredili" itd. so bile običajne ocene. Če komu voli niso bili všeč, je to mišljenje večinoma zadržal zase. Nekaterim gospodarjem niso bili všeč kapini, drugim lisci, nekaterim pa hrvaški voli, saj je veljalo, da niso dobri za vprego in je veljal rek: "Če hočeš orati, se na sejmu ne brati s Hrvati!"

Sledilo je mirno volovsko obdobje na Blokah. Hlev, dobra krma in voda, »štrglanje« in kovanje in vprega so si sledili vsak dan. Voli so hitro pridobivali na teži in izgledu. Zredili so se za 200 ali celo več kg. Ob ugodni priložnosti so bili prodani v Novi vasi domačim kupcem, Bombaču z Rakeka, zadrugi z Malizjevim Lojzetom ali

italijanskim kupcem. Tako se je končalo volovsko bloško obdobje, gospodar pa na novo pot ... Drobnič France – Froletov iz Velikih Blok je bil sicer zidar, a tudi znan sejmarnar. Po vojni, ko so mnoge domačije ostale brez gospodarjev, so mu ženske, ki so prevzele to vlogo, naročale nakup in prodajo živine. Na sliki ga vidimo sicer s

kravo, ki jo je prignal na sejem v Novo vas. Lepa sivka, skoraj mora, zvedavo gleda fotografa. Roge ima precej obrabljene, kar kaže, da je življenje, razen napajanja, preživljala v hlevu in se drgnila ob kakšen zid. Poleg verige za pripenjanje k jaslim ji je France privezal okoli rogov še “štrikek”. Po končani kupčiji se je domov vrnila

SLOVARČEK:

kompanija: sejmarska skupina
glihanje: dogovarjanje za ceno
posi: živinski potni listi
glaž: kozarec
po štalah: po hlevih
hajd: ukaz naprej
kapin: vol z rogmi zavitimi navzdol
štrikek, štrik: kratka vrv
truga: krsta
na čez: po dogovoru
mora: temna
gajžla: bič

veriga, “štrik” pa je šel z živino – “kamor je šel bik, naj gre še štrik”. Prignal jo je kar s palico namesto “gajžle”. France je svojo življenjsko pot končal v Metliki leta 1960. Na sejmu ga je zadela kap. Že kupljen par volov so domov prignali sosedje, France pa se je k svoji Zinki vrnil v “trugi”. Star je bil komaj 42 let.

Zapisal Lojze Mazij

(Zapis s strani http://cerknica.org/stare_slike)

VIRI:

Zinka Drobnič – Velike Bloke
Jože Mazij, st. – Velike Bloke

Kraj: Nova vas
Datum: 1958
Zbirka fotografij: Zinka Drobnič

Eko dan – zdravje iz narave

V JESENI SMO IZVEDLI NARAVOSLOVNI DAN POD IMENOM EKO DAN – ZDRAVJE IZ NARAVE. UČITELJICE SMO PRIPRAVILE RAZLIČNE DEJAVNOSTI, PREKO KATERIH SO UČENCI SPOZNAVALI DOBRINE, KI NAM JIH NARAVA PONUJA.

Prvarji so pohajkovali do Volčjega in se nadihali svežega zraka. Zdravilno moč gibanja v naravi so spoznali tudi šestarji, saj so s kolesom

raziskovali lepote Bloške planote. Vse o gobah in njihovih značilnostih so spoznali tretješolci. V šoli so nam pripravili zelo bogato razstavo gob, ki smo si jo vsi z veseljem ogledali.

Delavni pa so bili tudi tisti učenci, ki so ostali v šoli. V drugem razredu so skuhali juho iz blitve, ki so jo pridelali na šolskem vrtu. Iz naravnih zelišč in soli so pripravili pravo zeliščno sol za zdravo kopel.

V četrtem razredu so pripravili kar nekaj pripomočkov, ki nam popes-trijo domačo lekarno in kuhinjo. Izdelali so sirup proti kašlju, domačo vegeto in čajne vrečke z domačo čajno mešanico.

S pripravo domačih zdravil so se ukvarjali tudi učenci osmega razreda. Pripravili so ognjičevo kremo, izdelali bombažne vrečke za posušen šipek. Od doma so prinesli veliko zdravilnih snovi, ki jih uporabljajo njihovi bližnji, ter vse predstavili tudi sošolcem.

Z naravno kozmetiko so se ukvarjali učenci sedmega razreda, saj so izdelali domače milo in balzam za ustnice.

Narava pa nam ponuja tudi številna žita, ki so jih spoznavali učenci petega razreda. Obiskali so mlin in poleg bele moke spoznali tudi polnozrnat, pirino, ajdovo moko, proso, ječmen in celo moko iz starega žita, ki ga imenujemo kamut. Pripravili so nam tudi degustacijo kruha iz različnih žit.

Tudi učenci 9. razreda so bili zelo pridni, saj so v šoli in okolici šole opravili anketo in izvedeli, katere naravne snovi uporabljajo ljudje za lajšanje zdravstvenih težav.

Delo je celo dopoldne potekalo v ustvarjalnem in veselem duhu. Naučili smo se veliko in spoznali, da nam narava na različne načine lahko pomaga, da smo zdravi in polni energije.

Zapisala in foto: Alma Kandare, vodja naravoslovnega dneva

Zdravje iz narave v 3. razredu

V JESENI SMO IMELI NARAVOSLOVNI DAN ZDRAVJE IZ NARAVE. MEDSE SMO POVABILI GOSPODA JOŽETA PAVLIČA, KI ŽE VRSTO LET RAD GOBARI.

Skupaj smo se podali v bližnji gozd, opremljeni s košaricami in košarami. Mislili smo, da se nam bodo gobe skrile in ne bomo prav veliko našli. Ko pa smo dobro pogledali okrog sebe, pod grmički, pod drevesi, na gozdni jasi, se je začelo pravo navdušenje. Košarice so bile celo premajhne, saj so imele nekatere gobe zelo velike klobuke.

Ko smo se vrnili v šolo, se nam je pri pripravi razstave pridružil še gospod Miha Bošte. Učenci so pomagali urediti razstavo. Razvrščali so

gobe po veliki mizi, prekrite z mahom, in iskali listke s pravimi imeni. Gospoda Jože in Miha sta nam ob postavljeni razstavi podala nekaj napotkov za nabiranje in pripravo gob in povedala, kako se pravilno ravna z njimi.

Morda pa bomo dobili kakšnega mladega nadobudnega gobarja. Kdo ve!

Helena Šivec, razredničarka 3. razreda

Slavnostna podelitev slikanic prvošolcem

Zelo smo se razveselili, ko so nas poklicali z Bralne značke Slovenije in nam povedali, da so izbrali šest osnovnih šol, ki jim bodo podarili obisk slovenskega avtorja. Med izbranimi je bila tudi OŠ Toneta Šraja Aljoše, Nova vas. Na šoli imamo 125 učencev, od tega 15 prvošolcev.

Avtorja, ki nas bo obiskal, smo izbrali sami. Okvirno so se z njim dogovorili na BZ Slovenije, mi pa smo ga poklicali in se uskladili za uro obiska.

Najmlajši bralci

V petek, 16. 9. 2016, nam je šolski dan popestril ilustrator Damijan Stepančič. Na hodniku je bila razstava knjig in učbenikov iz šolske knjižnice, ki jih je ilustriral, tako da so bili učenci seznanjeni z njegovim delom.

Srečanje so začeli učenci šestega razreda, ki so pripovedovali o prebranih knjigah.

Po uvodnih pozdravih ravnateljice, gospe Milene Mišič, in predstavnice Bralne značke Slovenije, gospe Ani Korošec, je prevzela besedo šolska knjižničarka, gospa Martina Kočevar.

Prisotne je seznanila z zavirljivimi rezultati pri odstotkih bralcev na šoli, ki vsako leto končajo bralno značko. Najnižji odstotek je 82, najvišji pa 96.

Šolskim značkarjem pa se vsako leto pridruži več skupin otrok iz vrtca.

Zahvalila se je Bralni znački, da vsako leto podari knjige Zlatim bralcem, ki v organizaciji šole in DPM Notranjske za nagrado prejmejo še enodnevni izlet v Gardaland.

Učenka glasbene šole je na klavir zaigrala Bachovo skladbo Sonata, nato pa predala besedo ilustratorju.

Ilustrator, gospod Damijan Stepančič, nam je znane in za narodno zavest pomembne Slovence predstavil skozi slikanico Zdravljica.

Nadaljeval je z zgodbo o Gregorčičevi Soči, ki jo tudi ilustrira in bo kmalu izšla.

Prvošolci so bili zelo navdušeni, ko jim je podeljeval knjigo 7 nagajivih. Tudi brez skupne fotografije ni šlo.

Prvarji na policijski postaji Nagradni izlet v Ljubljano

Prvarji na policijski postaji

V začetku letošnjega šolskega leta so prvošolci sodelovali v nagradnem natečaju Varno na poti v šolo in domov, ki ga je pripravila Policijska uprava Ljubljana. Izmed sodelujočih je bila izžrebana tudi naša učenka Ajda Milavec. Za nagrado pa je na Postajo prometne policije Ljubljana potoval kar cel 1. razred. Tam so za vse izžrebane pripravili kulturni program in ogled policijskih vozil, opreme ... Pozdravil nas je ljubljanski župan Zoran Jankovič ter še nekateri pomembni možje policije. Z nami je potoval policist Jože Grajš, ki nam tudi sicer med letom posreduje različne vsebine s področja varnosti v prometu.

Mentorici: Barbara Širaj in Martina Ivančič

Ilustrator Damijan Stepančič

Za konec pa je narisal ilustracijo ob obisku cirkusa v Novi vasi in jo podaril šoli.

Ker pa je branje na naši šoli sladko, smo se pogostili s čokoladicami, ki jih je podaril Hofer.

Srečanje smo končali z zahvalami ilustratorju Damijanu Stepančiču, Društvu Bralna značka Slovenije, Javni agenciji za knjigo RS, Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, Hoferju ...

Martina Kočevar,
mentorica BZ

Prelepe bloške vasi

UČENCI 5. RAZREDA SO RAZISKOVALI IN OPISOVALI SVOJE VASI. PRI DELU SO SI POMAGALI Z USTNIMI IN PISNIMI VIRI. NASTALI SO ZANIMIVI OPISI.

Pavla Ponikvar, učiteljica

Fara

FARA JE BILA VČASIH GLAVNA VAS NA BLOŠKI PLANOTI. V VASI JE OKOLI 20 HIŠ. LEŽI BLIZU NOVE VASI. FARO SO V VIRIH PRVIČ OMENILI LETA 1332.

Skozi vas teče potok Farovščica, ki ob večjih nalivih poplavlja bližnja polja in travnike. V starih časih so potok zajezili in ga uporabljali za napajanje živine. Čez Farovščico je peljal kamnit most.

Nad vasjo leži hrib Videm. Zaradi ugodnih vetrovnih razmer so na njem imeli jadralno šolo.

Pri Fari so imeli prvo šolo na Blokah, v zgodovini pa so bile v vasi zgrajene tri cerkve. Prvo so Turki zavzeli in požgali. Pokrita je bila s slamo. Stala je na križišču med kaplanijo in Županovo hišo, pokopališče pa je bilo, kjer gre sedaj pot proti cerkvi. Drugo cerkev naj bi vaščani postavili tam, kjer je sedaj pokopališče. Prav tako kot prvo so Turki požgali tudi to cerkev. Zadnja zgrajena cerkev pa je ta, ki stoji še sedaj.

Vas je znana tudi po več kot 300 let stari hiši, ki ima slamnato streho.

Nike Šega

Runarsko

RUNARSKO LEŽI NA VZHODNEM DELU BLOŠKE PLANOTE, NA 768 M NADMORSKE VIŠINE. ŠTEJE 25 HIŠ S 74 DOMAČINI.

Na Runarskem so domačini še pred zadnjo svetovno vojno ločili gornji konec vasi od dolnjega. Po številu hiš in domačinov je bil vedno številnejši gornji konec vasi, kjer stoji cerkev Marijinega rojstva. V tej cerkvi še danes praznujemo praznik – vaško žegnanje.

In od kod ime vasi? Nekateri starejši domačini menijo, da je nastalo po romarjih, ki so romali k njihovi cerkvi, menda še med 2. svetovno vojno. Nekateri se še spominjajo hišnih tablic, kjer je poleg številke pisalo še Runarsko. Kakorkoli že, zagotovo drži, da je Runarsko na Blokah edina vas v Sloveniji s takim imenom. Vasica Runarsko leži med dvema hriboma, in sicer hribom Paslovec z 817 m nadmorske višine in hribom Pod vejami z 862 m nadmorske višine. Pod Paslovcem izvira potok Runarščica, ki teče skozi vas Runarsko vse do Volčjega, kjer se združi z Blatnim potokom. Oba skupaj nato združena tečeta pod imenom Bloščica vse do Cerkniškega jezera in Ljubljane.

Vas leži ob glavni regionalni cesti med Novo vasjo in Sodražico. Boncar je nekakšna naravna pregrada, ki loči Bloško planoto od sodraške občine, torej Notranjsko od Dolenjske.

V moji vasi se dobro počutim. Zelo mi je všeč, ker se vedno kaj dogaja. Družimo se tako mladi kot stari. Pozimi se smučamo in sankamo na Paslovcu, poleti pa velikokrat zakurimo ogenj, spečemo klobase in tudi kakšno zapojemo.

Alen Pavčič

Lovranovo

NASELJE LOVRANOVO LEŽI NA JUGU SLOVENIJE, NATANČNEJE V POKRAJINI NOTRANJSKA. VAS LEŽI NA SEVEROZAHODU OBČINE BLOKE. LOVRANOVO SPADA POD ŽUPNIJO SVETA TROJICA.

Površina vasi meri 0,53 kvadratnih kilometrov, nadmorska višina pa je 684,5 m. Prebivalcev je 35, od tega 9 otrok, 24 odraslih, 2 vaščana pa sta starejša od 60 let. Glede na starost prebivalcev v vasi prevladuje mlajša populacija. Na Lovranovem je 14 stavb, od tega 5 bivanjskih hiš, ostalo pa so gospodarska poslopja. Domača imena prebivalcev Lovranovega so: Zajčevi, Prhajeji, Seljakovi, Hitijevi in Ponikvarjevi. Vaščani se poleg službe ukvarjajo še z živinorejo, poljedelstvom, čebelarstvom in gozdarstvom. V vasi imamo krave, mačke, pse, koze, kokoši, race in zajce.

Iz severozahodne smeri je lepo viden hrib Špička, iz severovzhodne pa Zavrh (Sveti Urh), kjer naj bi nekoč živel znameniti Martin Krpan. Včasih so v vasi imeli tudi mlin, žago in zbiralnico mleka, in sicer ob potoku Gradiščica, ki teče mimo vasi in je edini potok v občini, ki zapusti občino na površju. V vasi je bila tudi kovačija, kjer so izdelovali predvsem sekire in jih po babičinem pripovedovanju tudi veliko izvažali.

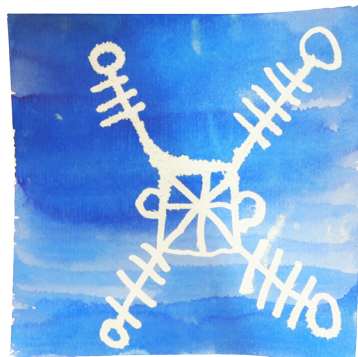
Ime Lovranovo naj bi nastalo po imenu Lovrenc. Tako je bilo ime tudi mojemu prapradedku. Sredi vasi stoji korito, kjer so se včasih dobivali in družili vaščani. Služilo pa je predvsem za napajanje živine. Navade v vasi so tepežkanje, ofiranje za god in maškare. Vaščani smo zelo povezani med seboj.

Juš Kostanjšek

Snežinke

Učenci prvega razreda nestrpno pričakujemo snežinke, a jih kar ni in ni. Z brisalcem črnili smo jih narisali kar sami.

Mentorici: Barbara Širaj in Martina Ivančič

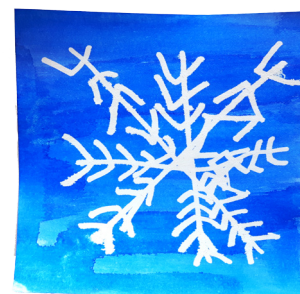
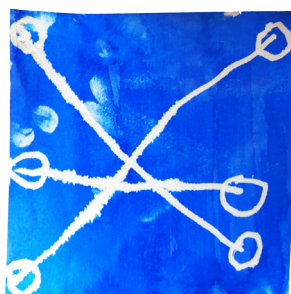
Drugi razred

Drugarji smo komaj dočakali sneg.

Ker pa je hitro skopnel, smo ga narisali kar na okna.

Vokalna skupina Diva želi vsem bralcem Bloškega koraka vse dobro, obilo zdravja in sreče, ter mnogo lepih pesmi !

V prazničnem času nas lahko slišite in vidite :

❖ *v cerkvi na Taboru v Cerknici,*
23. 12. 2016 ob 19.00, na koncertu
mladinskega zbora župnije Cerknica,

❖ *v cerkvi v Bohinjski Bistrici,*
7. 1. 2017 ob 19.00, na samostojnem
božično novoletnem koncertu in

❖ *v cerkvi sv. Mihaela pri Fari,*
15. 1. 2017 ob 17.00, na božičnem koncertu
bloških zborov;

Vljudno vabljeni!

ŠD Studenec na Blokah

Bloška liga v malem nogometu

NA STUDENCU SMO ŽE PETO LETO

ZAPORED USPEŠNO ZAKLJUČILI BLOŠKO

LIGO V MALEM NOGOMETU NA TRAVI.

Letošnja novost je bila ta, da so lahko sodelovale tudi ekipe, ki ne prihajajo iz bloške občine.

Tekmovanje je bilo razdeljeno na dva dela. Prvi del tekem smo igrali spomladi, drugi, povratni del, pa smo odigrali jeseni.

Podelitev nagrad je potekala v petek 8. oktobra na igrišču na Studencu, kjer so se igrale vse tekme. Pokale in nagrade je podelil župan Jože Doles.

Prvo mesto je zasedla ekipa iz Dolenje vasi, drugo mesto ekipa Allegro bar Cajnarje,

Najboljši nogometaši

Igrišče na Studencu

TSD Olimpija Bloke

»Krompirjeve počitnice« so lahko tudi drugačne

TAKO SO SE ODLOČILI NAJMLAJŠI ČLANI – NOVE GENERACIJE TEKMOVALCEV TEKAŠKEGA SMUČARSKEGA DRUŠTVA OLIMPIJA BLOKE, KO SO POD STROKOVNIM VODSTVOM DRUŠTVA TRI PROSTE DNEVE NAMENILI ZIMSKIM PRIPRAVAM NA SMUČARSKI TEK.

Vlakec, ki pelje do snega.

Boljše bo ravnotežje, manj bo padcev.

LESTVICA:

1. Dolenja vas
2. Allegro bar Cajnarje
3. Boca Juniors NŠK
4. Dimnikarstvi Okič
5. Kava bar Tanja
6. ŠD Studenec
7. TŠD Gora
8. Novohlad Studeno

LISTA STRELCEV:

Suvad Okič (Dimnikarstvo Okič)	- 19 golov
Anže Križ (Boca Juniors NŠK)	- 15 golov
Luka Anzeljc (ŠD Studenec)	- 14 golov

tretje mesto pa ekipa Boca Juniors NŠK.

Nagrado za najboljšega strelca je osvojil Suvad Okič (Dimnikarstvo Okič), za najboljšega vratarja lige pa Peter Vrenko (Dolenja vas).

Zahvaljujemo se vsem igralcem in gledalcem, prav tako pa tudi Nejcu Gorniku, ki je profesionalno poskrbel za sojenje v Bloški ligi.

Športni pozdrav!

Blaž Rot

Na željo mnogih so bile priprave kar na Blokah, čeprav je bilo načrtovano drugače. Navsezadnje je za začetek tako tudi prav, saj znajo starši najbolje odpraviti »mus-kelfiber«, pa tudi kakšen jok, ki bi se lahko pojavil zaradi odsotnosti, je bil preprečen. Sicer pa je bil napor hitro pozabljen, ko so otroci spoznali, da so vaje lahko tudi zabavna igra. Priprave niso bile ravno zim-ske, bili smo brez snega, so pa vsekakor bile potrebne. Ker so najmlajši pridno vadili, jim je kmalu po počitnicah ustreglo tudi vreme in nasulo kar nekaj snega. Tako smo uspešnost priprav lahko preverili tudi na snegu. Splošna ocena je bila, da so dosegli namen in, kar je najpomembnejše, stroški so bili manjši.

Konec decembra sledijo 3-dnevne slovenske klubske priprave na Pokljuki v organizaciji Smučarske zveze Slovenije, kjer pa bo na preizkušnji tudi samostojnost naših najmlajših članov.

TSD Olimpija Bloke - F. Matjaž

“Vabim te na ples”

Ansambel Tomaža Rota

TUDI LETOS SMO BILI ČLANI ANSAMBLA TOMAŽA ROTA PRIDNI IN DELAVNI.

V začetku leta smo nastopili v vsem poznani oddaji Slovenski pozdrav, ki se snema v Begunjah na Gorenjskem, v gostilni Avsenik, „pri Jožovcu“. Nastopili smo s svojo priredbo ljudske skladbe Tam dol na ravnem polju.

Nato smo pred začetkom poletja posneli novo polko z naslovom Vabim te na ples. Besedilo je napisal Matjaž Vrh, kot avtor glasbe pa se je poleg vodje ansambla Tomaža Rota podpisal tudi legendarni Franc Mihelič. Z dobrimi nasveti na vajah in s pomočjo pri ustvarjanju same skladbe nam je pomagal do prijetne melodije, za katero poslušalci pravijo, da gre hitro „v uho“. Za skladbo Vabim te na ples smo posneli tudi videospot, in sicer s TV produkcijo

Veseljak. Lahko si ga ogledate na spletni strani YouTube ter na programu TV Veseljak. Pri snemanju nam je poleg ostalih sponzorjev na pomoč priskočila tudi Občina Bloke, za kar se gospodu županu še enkrat lepo zahvaljujemo. Prav tako pa še enkrat hvala vsem ostalim, ki ste nam na snemanju pomagali kot statisti ali kako drugače.

Konec oktobra smo se prav s to skladbo predstavili na festivalu Cerkevjak 2016 in osvojili 2. nagrado strokovne komisije - srebrnega klopotca, na kar smo zelo ponosni.

Naj vam za konec zaželimo še srečno, zdravo, veselo in z obilo glasbe obarvano leto 2017.

Mi se že veselimo, da se ponovno srečamo na kakšnem nastopu v letu 2017.

Ansambel Tomaža Rota

Slovenski pozdrav – marec 2016

Ansambel Tomaža Rota s Francem Miheličem

Srebrni klopotec 2016 Festival Cerkevjak

KONTAKT:

070-862-706 - Tomaž
ans.tomazarota@gmail.com
Facebook stran ansambla
<https://www.facebook.com/ansambeltomazarota>

Da boste bolj točno vedeli, kje in kdaj nas lahko slišite in vidite, vas vabimo, da obiščete našo spletno stran: www.ans-tomazarota.si

Društvo upokojencev

Bloški upokojenci so leto zaključili s prednovoletnim srečanjem

V OKTOBRU SE JE V VEČNAMENSKI DVORANI BLOŠKI SMUČAR ZAČELA TELOVADBA, KI POTEKA VSAK TOREK OD 17.20 DO 18.20. KER PODPIRAMO MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE, SMO SE ODLOČILI, DA TO TELOVADBO OMOGOČIMO TUDI MLAJŠIM UDELEŽENCEM, KI SO IZRAZILI ŽELJO, DA BI SE RADI PRIKLJUČILI TELOVADBI POD VODSTVOM FIZIOTERAPEVTKE. TAKO TELOVADBO LAHKO POIMENUJEMO KAR MEDGENERACIJSKA TELOVADBA.

Petdnevnega letovanja v hotelu Delfin od 4. 11. do 9. 11. se je udeležilo 22 udeležencev. Zelo smo bili veseli, da so se nam pridružili nekateri novi upokojenci.

Tedenski pohodi ob sredah so redno potekali v tudi v jesenskih mesecih. V mesecu novembru smo izvedli tudi zaključni krajši izlet s pohodi v nižje hribe, in sicer s pohodom od izvi- ra Glinščice do Bojunca v Italiji.

V soboto 17. novembra smo se skupaj z Balinarskim športnim društvom Lisec iz Velikih Blok odpravili na martinovanje v Brje, in sicer na kmečki turizem Birsca. Na poti smo se ustavili v Vipavskem Križu, kjer smo si ogledali vse znamenitosti kraja.

V novembru smo imeli mesec odprtih vrat za medgeneracijsko plesno rekreacijo, ki je potekala v dvorani nad knjižnico v Novi vasi.

Udeleženci martinovanja so si ogledali lepote Vipavskega Križa.

MDI Cerknica

Uspešno leto je za nami

TAKO KOT SE LETO POČASI POSLAVLJA IN DELA OBRAČUNE, TUDI V MDI CERKNICA – LOŠKA DOLINA – BLOKE KONČUJEMO Z LETOM, KI JE BILO NA VSEH PODROČJIH PRECEJ BOGATO IN POLNO LEPIH TRENUTKOV.

Cilji, ki smo si jih zadali na začetku leta, so z izjemo decembrskih aktivnosti zaključeni. Veliko članov je sodelovalo čez celo leto. Nekateri so hodili na izlete, enodnevna in večdnevna kopanja, udeleževali smo se raznih izobraževanj, se srečevali na sestankih in Zborih članov prijateljskih društev.

Letošnje leto je bilo volilno leto. Tudi v našem društvu je prišlo do nekaterih sprememb. Prišli so novi ljudje, ki so s seboj prinesli tudi nekaj novih idej, ki bodo še popestrile delo MDI. Letošnji mednarodni dan invalidov smo obeležili v sredini decembra, ko smo predstavili program za leto 2017 in nadaljevali s krajšim kulturnim programom. Na obisk je prišla tudi gospa Vera Vardjan, ki je z nami podelila svojo res neverjetno življenjsko

V decembru pa smo začeli z medgeneracijsko plesno rekreacijo, ki zaradi velikega interesa poteka v dveh terminih, in sicer v ponedeljek in v torek.

Konec oktobra so se ljubiteljice ročnih del učile izdelovanja ikeban, v novembru pa še izdelovanja adventnih venčkov. Poverjenice oziroma prostovoljke pa so v novembru same izdelale novoletne voščilnice za naše starejše upokoјence in tudi tiste, ki živijo v domovih.

Naša upokoјenka Jana Slavec je imela v decembru prvo samostojno razstavo svojih del v Knjižnici Jožeta Udoviča - enota Nova vas.

V zadnjem mesecu leta so poverjenice obiskale vse članice oziroma člane, ki so starejši od 80 let oziroma tiste, ki bivajo v domovih za starejše. Poleg novoletnih voščilnic in želja so jim izročila skromna darila.

Bloški upokoјenci so leto uspešno zaključili s prednovoletnim srečanjem, ki je potekalo v gostilni Miklavčič v Velikih Blokah. Po kosilu so najbolj navdušeni plesalci kljub veliki gneči lahko tudi zaplesali.

Veseli smo, da nam je v nekatere naše dejavnosti uspelo vključiti tudi mlajše generacije. Tudi v prihodnje bomo delovali tako, da bi se z našimi dejavnostmi povezovali z drugimi društvi v naši občini.

Anton Perčič

Foto: Rado Ponikvar

zgodbo - preživela je udar strele. Le neverjetna moč in želja po življenju sta jo v zelo težkih trenutkih rehabilitacije pripeljali do trenutka, da svojo zgodbo lahko deli in širi med ljudi. Tudi pri pripravi programa za leto 2017 nas je vodila misel, da pripravimo program, kjer bo vsak član lahko našel nekaj zase. Sprejeli ga bomo v sredini marca na zboru članov, na katerega ste prav vsi člani lepo vabljeni.

Želim vam, da prihajajoče praznike preživite v miru, ljubezni, spoštovanju in sreči z vam dragimi osebami. Kajti bogat je tisti, ki je v duši in srcu zadovoljen.

Barbara Brus,

MDI Cerknica - Loška dolina - Bloke

Čistilna akcija

Dve uspešni delovni akciji v Velikih Blokah

PGD VELIKE BLOKE IN VAŠKI ODBOR VELIKE BLOKE STA V LETOŠNJEM JESENSKEM ČASU IZVEDLA DVE NADVSE POTREBNI ČISTILNI AKCIJI.

S predstavniki Ministrstva za obrambo RS smo se dogovorili za čiščenje okolice zapuščenega stanovanjskega bloka v vasi. Dolga leta zanemarjena in zapuščena stavba z udrto streho in zaraščeno okolico je postala zatočišče za glodavce, kune in podlasice, pa tudi vsakovrstna krama je končala na dvorišču. Po številnih opozorilih vaščanov so tudi predstavniki Ministrstva kot lastnika stavbe spoznali, da tako ne gre naprej, in akcija je stekla. Člani PGD smo v enodnevni akciji temeljito očistili okolico stavbe in napolnili velik kontejner z odpadki. S pomočjo dvigala smo odstranili tudi nevarne strešne obrobe in odpadajoč

žledu in obsežni poplavi pred dvema letoma so skoraj v celoti zaprli vodi njeno naravno pot, ob vsakem deževju je voda zastajala in se razlivala po njivah in košenicah. Delovne akcije se je udeležilo kar 25 vaščanov, opremljenih z vsem potrebnim orodjem in stroji. Napravljen je prvi korak k ponovni vzpostavitvi naravnega toka vode ob deževju. Vse posekano grmovje in drevje je očiščeno in zmleto v uporabne sekanke.

Ob prvem lepem spomladanskem vremenu bomo vaščani z delom nadaljevali. Upamo, da se nam bodo pridružili tudi tisti, ki jih

Del delovne ekipe ob čiščenju suhe struge Bloščice

omet. Tako bo stavba lažje počakala, da administrativni mlini končno požegnajo prenos lastništva zemljišča in stavbe na Občino Bloke in nato bo predvidoma sledilo rušenje.

Prvo soboto v decembru je Vaški odbor organiziral akcijo čiščenja suhe struge Bloščice, ki ob višjem vodostaju teče od glavnega požiralnika po polju proti Novi vasi. Zaraščena struga in nanosi plavja po

tokrat še ni bilo poleg.

Vaškemu odboru Velike Bloke bo pri nadaljevanju akcije priskočila na pomoč tudi Občina Bloke s potrebno težjo gradbeno mehanizacijo.

Lojze Mazij

Foto: Franci Hrbljan

Društvo rejcev drobnice Slivnica

Odbor za zveri pri Zvezi društev rejcev drobnice Slovenije

DRUŠTVO REJCEV DROBNICE SLIVNICA (LETOS PRAZNUJEMO DVAJSETLETNICO USTANOVITVE) V SVOJIH VRSTAH ZDRUŽUJE REJCE IN LJUBITELJE OVC IN KOZ Z OBMOČJA OBČIN BLOKE, CERKNICA IN LOŠKA DOLINA. JE PA TUDI ČLAN ZVEZE DRUŠTEV REJCEV DROBNICE SLOVENIJE IN TAM SO NAM POVERILI VODENJE ODBORA ZA ZVERI. POD IMENOM ZVERI SO MIŠLJENE TISTE VELIKE IN OD DRŽAVE ZAŠČITENE ZVERI, KOT SO MEDVED, VOLK, RIS, V ZADNJEM ČASU PA TUDI ŠAKAL, PA ŠE PTIČ PEVEC KROKAR.

ODBOR ZA ZVERI PRI ZDRDS

Odbor za zveri pri ZDRDS, kar je uradni naziv skupine, je bil ponovno formiran s prihodom Savška spomladi leta 2015 kot novega predsednika na čelo ZDRDS. Na začetku je bilo nekaj težav, da smo se zbrali, organizirali in začeli delati.

Najprej se je celotna naša skupina (Hobič, Uršič, Gerželj, Grabrijan in Mramor) skupaj s predsednikom Zveze Savškom in tajnico Cvirnovu predstavila na Ministrstvu za okolje in prostor, ki skrbi za slovenske zveri in tam predstavila svojo strategijo. Ministrica in člani njene ekipe so zagotovili, da problematiko poznajo in tudi oni izboljšujejo pogoje tako za zveri kot za rejo gospodarskih živali.

meljitev odvzema ni pravno utemeljena in sodišče je akcijo ustavilo.

Debata o zvereh in škodah zaradi njih je bila tudi v Postojni. Sklicala sta jo župana Loške doline in Postojne, sodelovali pa so še ekipa iz MOP z ministrico na čelu, predstavniki ZGS, predstavniki lokalnih skupnosti in nekateri rejci notranjsko-kraške regije. Ta je namreč skupaj s kočevsko najbolj prizadeta zaradi zveri, pri tem pa je zaradi kraških značilnosti pokrajine najbolj primerna za pašništvo (poleg gozdarstva seveda).

Takoj po lanskem novem letu smo se dobili s strokovnjaki ZGS, kjer smo v konstruktivnem pogovoru razjasnili kar nekaj poglobov na probleme z zvermi in to v obojestransko

stavniki lokalnih skupnosti, poslanci in predstavniki državnega zbora.

Vsi ti stiki in pogovori so dali neko splošno sliko o stanju in reševanju problema zveri. Na tej osnovi bomo svoje delovanje zastavili na eni strani z zahtevami o znosnem številu zveri, kar pomeni vzdržne pogoje za rejo gospodarskih živali na območjih, kjer se zveri (volk, medved, šakal, ris in krok) pojavljajo, da povzročajo kar najmanj škode in da se njihov življenjski prostor ne širi v kraje, kjer jih zdaj ni. Zahtevali bomo izenačitev pogojev reje gospodarskih živali z območji, ki teh tegob nimajo. Tu mislim na plačevanje s strani države zahtevanih vseh dodatnih ukrepov, povečanje OMD plačil za ta območja, sprotne plačevanje odškodnin (tudi kolateralnih) za napade zveri ...

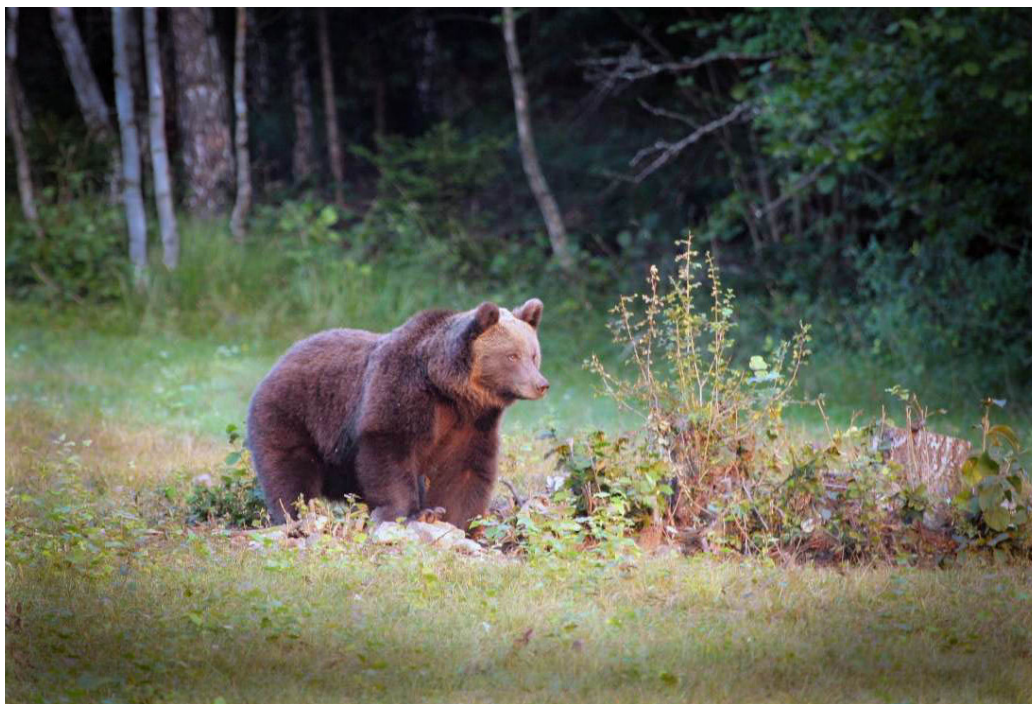
STRATEGIJA

In kaj vsebuje na začetku članka omenjena strategija? Zagovarjamo zamisel, da se Slovenija, kar se zveri tiče, deli na območja, kjer so zveri stalno prisotne, kjer se pojavljajo le občasno, kot zablodeli primerki na robu območja stalne prisotnosti, kjer se v času parjenja v nekakšnih koridorjih selijo, in tam, kjer jih do sedaj ni bilo in naj jih tudi v bodoče ne bo.

Posledica take delitve je način oziroma tehnologija reje gospodarskih živali. Tako naj bi bilo v prvem območju obvezno nočno zapiranje gospodarskih živali v obore, staje, hleve in podobne dobro varovane objekte. S strani države pa pričakujemo vzdrževanje znosnega števila zveri oziroma takojšnjo izločitev napadalnih osebkov in pomoč pri obvladovanju dodatnih stroškov reje.

V robnem območju pričakujemo ohranjanje zgodovinskega načina reje gospodarskih živali, od države pa vzdrževanje minimalnega števila zveri in takojšno odstranitev napadalnih osebkov.

Območje občasnih prehodov posameznih zveri zahteva stalno opazovanje in spremljanje smeri in pogostost prehodov ter v primeru večanja ali napadanja takojšno odstranitev problematičnih osebkov.

Drugi sestanek je bil na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije, kjer so nas razumevajoče sprejeli, pozitivni učinek tega srečanja pa je bil v pojasnitvi nekaterih dilem v zvezi z nočnim zapiranjem drobnice za potrebe subvencij.

Sodelovali smo v delovni skupini za odvzem velikih zveri, kjer smo podprli maksimalni odvzem tako medvedov kot volkov. Vendar so izvedbo tega ukrepa preprečili naravovarstveniki s pritožbo na sodišče, češ da ute-

sko zadovoljstvo in z željo, da bodo taki pogovori še naprej. Obljubljeno je tudi povabilo k sodelovanju pri pripravi zakonskih aktov s tega področja.

Nekaj srečanj je bilo še s posamezniki, ki delajo raziskave, s prof. Majdičevo v Cerknici, s prof. M. Vidrihom na Dobrni ...

Bili smo na okroglih mizah KGZS, društva Dinaricum, k sodelovanju nas vabi Zavod 14, kjer so poleg strokovnjakov BF in ZGS še pred-

V območju brez zveri pa zahtevamo takojšno odstranitev vsakega osebk a brez ugotavljanja zakonskih osnov.

ZNOSNO ŠTEVILO ZVERI

Problem nastane pri dikciji ZNOSNO število zveri. Za nas rejce gospodarskih živali bi bilo to število 0 na hektar, za nekatere naravovarstvenike pa ne vem, kakšno. Svoje gledanje o tem imajo še lokalne skupnosti, lovci in še kdo. Tu bo treba med vsemi deležniki najti kompromis, kar pa glede na stanje v družbi ne bo lahko.

TELEFONSKE ŠTEVILKE:

Hobič 031/675 641

Uršič 040/318 535

Gerželj 041/251 498

Grabrijan 041/366 501

Mramor 040/460 811

Na zadnjem sestanku Odbora smo se bolj podrobno pogovarjali o 92. členu Zakona o ohranjanju narave in ker se pripravlja sprememba tega zakona, opozarjamo na naslednje moteče stvari:

najprej neenakopravno obravnavanje dikcije dobrega gospodarja. Velja naj le za kmete, ne pa za državo, četudi sama nastopa kot »rejka velikih zveri« in vso skrb za varovanje gospodarskih živali pred njimi prelaga na nas rejce. Pristaja le na plačevanje evidentnih škod (kadavrov) in to le pod določenimi pogoji. Tudi »narediti vse potrebno«, zapisano v tem členu, je preohlapna definicija in zahteva močnejšo argumentacijo v prid rejcem, da se prepreči pretiravanje v zahtevah. Za preprečitev škode s strani rejcev je dovolj, da ograja pašnika preprečuje pobeg ali uhajanje pasenih živali, medtem ko je za preprečitev vdora zveri potrebno mnogo več. In to dodatno varovanje naj bi bilo po sedaj veljavnem členu v celoti strošek rejca. To nas, ki živimo v območjih pojavljanja zveri, postavlja v neenak položaj z rejci, ki te tegobe nimajo. Strinjamo pa se z zadnjim stavkom tega člena, z mislijo, da pod besedo »sredstva« razumemo tako materialna kot finančna in poudarjamo sporazumevanje, ne pa diktat.

Ta komentar smo poslali na MOP, MKGP, KGZS in Zavod 14, ki tudi pripravlja svoje pripombe na ZON.

Od vas, dragi bralci, pa pričakujemo tvorno sodelovanje s tem, da nas o dogodkih, povezanih z zvermi, obveščate, da bomo argumentirano zastopali svoje interese pred merodajnimi institucijami.

J. Mramor

Naj zasveti Luč

Zbudimo se iz spanja

December je postal mesec dobrote. Saj dobri može tudi na Blokah v obilju obdarujejo mlado in staro. Meni pa leta prinašajo svoje darove. Ne samo v decembru, mesec za mesecem so darovi starosti konkretnjši, obilnejši. Vsak dan znova me preseneti kakšno darilo starosti. Včasih darilo težkih nog, drugič šibka kolena, tretjič občutek nepotrebnosti, naslednjič pa nova diagnoza pri zdravniku ... Starost pa tudi marsikaj odnese. Vse večkrat mi odnese spomin, kar ne najdem ga, odnese mi veliko časa, ker postajam počasen. Za kar sem potreboval včasih uro ali dve, mi danes ne uspe v celem dnevu. Odnáša mi mobilnost, postajam neokreten, vedno bolj odvisen od drugih, in s tem žalostim sebe in jezim svoje bližnje. To pa ste, moji dragi farani, prav vi vsi. Mladi in stari in tisti polni energije, hitrega odziva in počasnega nerganja ...

V decembru pa praznujemo še en praznik Velike Dobrote. Dobrote Njega, ki želi vstopiti v

On je šel pred mano, vse do smrti in še naprej. Naprej proti cilju. Temu cilju se pomikamo tudi mi.

Božič je praznovanje učlovečene Dobrote. Če zaprem oči, vidim pred seboj družino, ki je prišla iz Ljubljane, da prižge svečo na grobu babice in obišče svojega dedka. Če bo takrat sneg, bodo s seboj vzeli še sanke in dedku sporočili, da pridejo na čaj. Takrat bo v njegovih očeh zasijalo. Gotovo bo nekega dne prišla tudi hčerka, ki je našla svoje gnezdec na obali. Seveda bo prej vprašala, koliko pod ničlo je in če je že kaj belega. Tudi njeni otroci bi radi zaplesali zimski ples in naredili snežaka. Kakšen žar bo v teh očeh! Najdlje bodo potrebovali tisti iz Prekmurja, ti ne bodo prišli praznih rok, saj so med tem doma že pospravili po hlevu. To bodo to zadnji dnevi pred praznikom. Praznikom Luči. In tako bo Luč zasvetila, tudi v srcih teh družin. Kakšna radost bo objela samoto tega dedka, ko bo po

vse to moje in vaše življenje. Si sploh lahko predstavljamo, da Nekdo, ki si je zamislil tale naš planetek, tole barvo neba, ta čudovit pogled po Bloški planoti, da prav On želi vstopiti med nas. Nas, ki smo betežni, pozabljeni in preko vseh meja zaposleni, polni vsakovrstnih aktivnosti Saj res, saj je že vstopil, saj se je že rodil, saj je že živel med ljudmi, je že okusil odvisnost od drugega, zaničevanje in norčevanje in prav s tem nam je pokazal pot, kako naj sprejemam danes in ta trenutek.

dolgemu času s pogledom in stiskom rok objel vso svojo družino!

Naj Luč, ki zm ore vstopiti v vsako zmedo odnosov, zasveti letos v meni in tebi. Si predstavljaš sij božične, svete noči na Bloški planoti? Potem se ustavi ob jaslicah svojega doma in povabi to Luč v svoje srce, svoj dom in svojo domovino.

župnik Tone

Arhitektura stanovanjskih naselij

Izkušnja študijske izmenjave v tujini

Študijska izmenjava v Durhamu

DRAGOCENA IZKUŠNJA ŠTUDIJSKE IZMENJAVE V TUJINI, KI PONUJA PRILOŽNOST ZA OSEBNI IN STROKOVNI RAZVOJ ŠTUDENTA, JE POSTALA SKORAJ NENAPISANO PRAVILO, ŠE POSEBEJ ZA ŠTUDENTA, ŠTUDENTKO ETNOLOGIJE IN KULTURNE ANTROPOLOGIJE. ZA ŠTUDIJSKO IZMENJAVO SE, NA ŽALOST, NISEM ODLOČILA MED SVOJIM DODIPLOMSKIM ŠTUDIJEM, SEM SE PA ZANJO ODLOČILA V SVOJEM »ZADNJEM« LETU ŠTUDIJA, V DRUGEM LETNIKU MAGISTRSKEGA ŠTUDIJA. V PRIČUJOČEM PRISPEVKU VAM ŽELIM, DRAGE BRALKE IN BRALCI, SKROMNO POROČATI O SVOJI ŠTUDIJSKI IZKUŠNJI NA TUJEM KOŠČKU SVETA. MOJA DESTINACIJA JE UMEŠČENA NA SEVEROVZHOD VELIKE BRITANIJE, NATANČNEJE V DOKAJ MAJHNO, ZELO ZELEN O UNIVERZITETNO MESTO DURHAM.

PRIPRAVE NA ODHOD

Vse od začetka poletja, torej odkar sem izvedela, da so ugodili moji prvi izbiri univerze, so počasi curljale natančnejše informacije, sledilo je izpolnjevanje obrazcev in opravljanje drugih birokratskih zadev, preverjanje znanja jezika. V poplavi informacij sem izvedela tudi, da mi univerza ne more ponuditi nastanitve, kot je to praksa na večini univerz po Evropi. Mesec dni pred odhodom sem tako moralala skrbno preiskovati spletne strani zasebnih ponudnikov študentske nastanitve, jih kontaktirati, poizvedovati, primerjati oddaljenost stanovanj do univerze.

PRVI MESECI BIVANJA

No, sedaj že skoraj tri mesece bivam tu, v Durhamu. Počutim se že nekako prilagojeno. Vse večkrat se mi v misli prikade tudi

razmišljanje o domovini. Najbrž se prav tako začnejo rojevati čustva do domovine, doma. Daljša odsotnost in oddaljenost od doma po eni strani kliče po tesnejši vezi z domom, po drugi strani pa po nekakšnem širšem konceptualnem umeščanju vseh novih stvari, krajev, občutkov in ljudi iz različnih kulturnih okolij in tradicij.

ODLOČITEV ZA DURHAM

Zakaj sem se odločila za Durham, oziroma natančneje, zakaj sem se odločila za univerzo v Durhamu? Predvsem zato, ker je pozicionirana kot ena izmed stotih najboljših univerz na svetu, poleg tega pa me je sem vleklo tudi dejstvo, da je to pravzaprav majhno mesto, obdano z gozdom, širšim množicam mogoče bolj znano zaradi nekaj posnetih odsekov filma Harry Potter na gradu, ki je tudi še danes namestitev za študente enega izmed kolidžev.

DURHAM

Prispela sem skoraj dva tedna pred začetkom predavanj in si vzela čas za raziskovanje mesta, se odpeljala do obalnega mesta Seaham, ki je oddaljeno le dvajset minut vožnje z avtobusom. Ogledala sem si čudovit univerzitetni botanični vrt, večino muzejev, se odpravila tudi na deželo. Udeleževala sem se tudi dogodkov in predavanj enotedenskega knjižnega festivala Durham. V dveh tednih sem tako dodobra zadihala z mestom.

Naj vam na kratko opišem Durham. V preteklosti so se prebivalci preživljali s kmetijstvom, naslednji vir zaslužka pa je bilo delo v rudnikih. Mestna struktura je še vedno zaznamovana z rudarstvom, saj je veliko bivalnih sosesk osrediščenih okrog rudarskih naselij. Panoramo mesta najbolj zaznamujeta katedrala in grad, umeščena na vzpetini neposred-

Pogled s pešpoti ob reki, v ozadju katedrala

Viadukt in nadhod, značilna za Durham

no ob meandru reke Wear. Meander središče starega mestnega jedra nekako delno spreminja v park. Jedro ni natrpano, ponuja veliko pešpoti, te so tudi ena izmed glavnih karakteristik podeželja, oddaljenega od mesta le nekaj streljajev. Pešpoti so urejene za kolesarje in opremljene s kašipoti in prepovedmi za motorna vozila, prav zato je Durham zelo obiskana turistična destinacija, ponuja nešteto poti za ježo in kolesarjenje.

ŠTUDIJ

Po skoraj dveh tednih raziskovanja mesta in bližnje okolice sem že nestrpno pričakovala prvo predavanje in seznantitev s profesorji ter študenti. Končno je sledila prva jutranja hoja do univerze. Angleži so zelo pozorni na varnost svojih mladih, na poti do univerze sem na prehodu za pešce srečala gospoda, ki ustavlja avtomobile in šolarje varno pospremi na drugo stran ceste.

V prvem tednu je sledil slavnostni sprejem vseh brucev, torej vseh prvošolcev v katedrali. To je eden izmed najbolj slavnostnih dogodkov, takrat bruce nagovori direktor kolidža, jim zaželi uspešen začetek študijskega leta. Nekateri študenti se dogodka udeležijo v značilnih, slavnostnih črnih ogrinjalih, kar pravzaprav govori o velikem pomenu tradicije in ponosa. Za sprejem brucev je značilen tudi sprejemni teden, v katerem se odvijajo tematske spoznavne zabave.

Skoraj vsi oddelki univerze v Durhamu so zgoščeni na enem delu mesta, tam je tudi knjižnica. Prav knjižnica je bila naslednji razlog za navdušenje, saj ponuja ogromen diapazon študijske literature. Pa ne samo to, za razliko od večine oddelčnih knjižnic v Ljubljani se lahko med knjižnimi policami tudi sprehodiš.

Ključna razlika z univerzo v Ljubljani je, da je bistveno manj predmetov v študijskem letu. Tako večina tukajšnjih študentov na letnik opravi pet, redkeje šest modulov ali več. Skoraj neprimerljivo z našo univerzo, kjer na leto v povprečju opravljamo izpite iz dvanaštih predmetov. Ti sicer vsebinsko niso tako obsežni kot en modul tu. V Veliki Britaniji je študijsko leto razdeljeno na tri semestre, zadnji je rezerviran za opravljanje obveznosti in izpitov. Študijsko leto se zaključi julija, potem opravljanje izpitov ni več mogoče.

V dveh semestrih študija opravljam štiri module. Zelo prijetno me je presenetilo tudi dejstvo, da je zelo zaželeno obiskovanje profesorjev na govorilnih urah, kjer lahko z njimi poglobljeno razpravljáš o idejah in konceptih, dobiš veliko zelo potrebnih nasvetov glede literature. Prvo oddajanje esejev in drugih obveznosti je bilo zaznamovano z veliko vložene energije in konzultacijami s profesorji. Pisanje v angleščini mi sedaj na srečo nič več ne dela tako velikih težav. Tako lahko več časa posvečam družabnemu življenju in druženju.

Družabno življenje študentov je zelo zaznamovano s sistemom kolidžev, ki gojijo različne skupnosti, na primer skupnost za petje, skupnost za šport, gledališče, improligo. V Veliki Britaniji so le tri univerze, ki imajo tovrsten sistem kolidžev. Vsakemu študentu na univerzi v Durhamu je dodeljeno mesto na enem izmed kolidžev. Sama sem na svojem kolidžu od svoje tutorke dobila veliko koristnih informacij in napotkov; od tega, kje imam zdravstveno ambulanto, prišla tudi do povezave z antropološkim društvom. Kolidži so velik povezovalni člen študentov, tako domačih kot tudi mednarodnih.

Veliko časa preživim tudi v študentskem združenju Durham Students Union, ki je nekakšen študentski klub, ki povezuje študente celotne univerze. Združenje organizira vrsto različnih dogodkov, literarnih večerov, druženj ob hrani in čaju. Čaja, seveda tistega črnega, angleškega, tu ni nikoli preveč.

Rajanje v mestnem jedru ob prihajajočih božičnih praznikih

Reka Wear daje mestu poseben pečat s svojimi sedmimi mostovi.

Študentka univerze v Durhamu

Vsako druženje in učenje spremlja čaj, seveda mu delajo družbo razni kolački, piškoti raznoraznih oblik in dišav. Tu je prava poplava peciv.

V POGOVORU Z DOMAČINI ...

Med pogovori z domačini in prijatelji smo seveda tudi na veliko razglabljali o vremenu. Ali je res tako deževno, temačno in sivo? Sledila so izčrpna poročila in opisovanje toliko različnih vrst dežja tu. Pred prihodom sem pričakovala veliko dežja, kar

se je res izkazalo za pretirano, presenečena sem ugotovila, da je v prvih mesecih deževalo manj kot doma. Tu ljudje sploh ne nosijo dežnikov, dežnih plaščev, a kljub temu je dobro imeti nepremočljiv nahrbtnik in jakno. Tudi temperature so zaradi bližine morja zelo vzdržne. Nekako primerljive s tistimi doma, sicer pa je več vlage. Tukajšnja odpornost ljudi na mraz je prav neverjetna. Medtem ko se sama zavita v šal, oblečena v toplo zimsko jakno sprehajam po ulicah, srečujem ljudi v kratkih rokavih in sandalih. Ja, tudi v decembru.

Nočno življenje je zelo drugačno od tistega v Ljubljani. Vsi nočni klubi se zaprejo ob enih zjutraj in temu sledijo prave procesije vračajočih se študentov k ponudnikom hitre prehrane. Tu ni žuranja in rajanja vse do zgodnjih jutranjih ur.

DECEMBRSKI-PAZNIČNI UTRIP MESTA

Sedaj mineva že kar mesec dni, odkar je božična preobleka ulic, kavarn in izložb zamenjala tisto jesensko z noči čarovnic. Zadnje dni mestno jedro gosti sejme lokalnih proizvajalcev, orkestrov in glasbenikov. Odvija se druženje ljudi ob nekakšni različici meni znanega kuhanega vina, tukajšen vsebuje tri vrste alkohola. Na vsakem koraku diši po vaniliji in cimetu. Katedrala gosti veliko dogodkov ob prihajajočem se božičnem praznovanju, božičnih koncertov, gledaliških iger. Po mestnem jedru se menda v tem času sprehodi tudi kamela, sama je na srečo še nisem zaznala. Že kar malo nestrpno pa pričakujem, da bo mesto okrasila snežna odeja, vsaj za dan ali dva.

PAZNIČNI POZDRAV

Durhama nikakor ne želim primerjati s svojim domačim krajem. Želim pa podati opazko, da kljub vsemu ekonomskemu nepomankanju tu ne izhaja ničesar, kar bi bilo podobno našemu glasilu. Enkrat tedensko sicer izhaja nekakšen suhoparen oglasnik z oglasi nepremičnin in ponudbami storitev. Vsekakor je zelo ekonomsko naravnano. Upam, da se mi do konca mojega bivanja tu uspe prebiti tudi do malo bolj lokalnih novic in značilnosti in vas uspeš obvestiti še o čem. S tem zaključujem svoje poročanje in vas, drage bralke in bralci, ob izteku še enega koledarskega leta pozdravljam iz Durhama in vam ob prihajajočih božičnih praznikih želim notranjega miru ob ljubih ljudeh.

Ana Jakopin

V botaničnem vrtu univerze Durham si lahko obiskovalci ogledajo najrazličnejše primerke svetovnih vrtov. Na sliki Victoria amazonica.

Društvo Tvoj telefon

Srečanje telefonskih svetovalcev Slovenije v Postojni

SLOVENSKI TELEFONSKI SVETOVALCI SMO SE LETOS UDELEŽILI 26. LETNEGA IZOBRAŽEVALNEGA SREČANJA TELEFONSKIH SVETOVALCEV SLOVENIJE, KI JE 22. IN 23. OKTOBRA POTEKALO V POSTOJNI, ORGANIZIRALO PA GA JE POSTOJNSKO DRUŠTVO TVOJ TELEFON.

Naše prostovoljno delo – telefonska pomoč ljudem v stiski, poteka na skupni evropski brezplačni številke 116-123. V Zvezi slovenskih društev svetovalcev za tel. pomoč v stiski (Zveza STS) so poleg društva Tvoj telefon še društvo Klic upanja Celje in Slovenske Konjice, Zaupni telefon ZA-TE Ljubljana in društvo Čriček Ormož, ki skupaj dežurajo na telefonu Sopotnik, ter društvo Samarijan.

Letos smo v Postojni gostili okrog 150 telefonskih svetovalcev iz vseh koncev Slovenije. Naše izobraževanje je potekalo v Kulturnem domu Postojna, na temo »Žalost in krivda«, prostor za izvedbo delavnic nam je odstopila Ljudska univerza Postojna, prostor za namestitev in druženje prostovoljcev je ponudil Hotel Sport Postojna, Muzej Krasa Postojna pa je udeležencem izobraževanja omogočil brezplačen ogled muzeja.

Prvega dela srečanja so se med drugimi udeležili župan občine Postojna gospod Igor Marentič, podžupan občine Pivka, Rebec, podpredsednica odbora za zdravstvo in socialno varstvo občine Sežana dr. Ljubislava Škibin ter predsednik Zveze slovenskih telefonskih svetovalcev Josip Pahljina. Sodelovali so tudi učenci Glasbene šole Postojna, trio saksofonov (Brezovnik, Pranjič, Kobal), večer nam je brezplačno popestrila glasbena skupina Pivo in čevapi, prireditve pa sta povezovali članici društva Tvoj telefon.

Društvo Tvoj telefon je društvom, ki delujejo z nami v Zvezi telefonskih svetovalcev, podarilo zahvale ter priznanja častnim članom za plemenit prispevek ob dolgoletni pomoči ljudem v stiski. Društvo je zahvale podelilo tudi občinam, ki nas podpirajo in financirajo, ter Telekomu d.d. in gospodu Juretu Grilcu za dolgoletno sponzorstvo in plemenit prispevek k obstoju Zveze STS.

Telefonski svetovalci se na izobraževalnih srečanjih srečujemo vsako leto. Letošnja tema je bila »Žalost in krivda«. Kot predavatelje smo povabili priznane strokovnjake. Psiholog Matej Torkar nam je predaval o temi: "Ljubezen, krivda, žalost" ter v okviru Društva Hospic: "Proces žalovanja pomaga", zakonska in družinska terapevtka Lidija Bašič Jančar je imela predavanje z naslovom: "Žalovanje in krivda, težavni medgeneracijski odnosi ali izziv".

Po predavanjih je bilo za prostovoljce vseh društev organiziranih šest praktičnih delavnic, ki so jih prav tako vodili priznani strokovnjaki in bodo zagotovo vsakemu prostovoljcu v pomoč pri nadaljnjem delu na telefonu.

S predavanji so predavatelji globoko segli v našo zavest. Novi in novi klici so kar naprej povod za izobraževanje, kar naprej so potrebne supervizije, ki svetovalcem pomagajo integrirati praktične izkušnje s teoretičnim znanjem, se razbremeniti napetosti in stresa in kontinuirano izgrajevati svojo strokovno identiteto. Prostovoljci na telefonu ne vidimo njihovih obrazov, moramo pa poizkusiti ublažiti situacijo, jih pomiriti, napotiti k zdravniku ali v društva, kjer bodo dobili primerne odgovore. Sodelovanje v društvu Tvoj telefon je prostovoljno. Lepo je, ko občutiš, da je vložen trud vseeno poplačan, ko izveš, da si nekomu pomagal, da spet zaupa v življenje, v prihodnost in se ti v naslednjem pogovoru zahvali. Društvo je neprofitno in popolnoma odvisno od sofinancerjev in donatorjev. Sredstva, ki jih pridobimo na javnih razpisih, so namenjena za tekoče delovanje, stroške in izobraževanja prostovoljcev.

Društvo se iskreno zahvaljuje sofinancerjem, predvsem Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvu za zdravje, Zavodu RS za zaposlovanje, Občini Postojna in Občini Pivka, ki poleg programa »Klic v stiski« sofinancirajo tudi program »Nasilni odnosi-pomoč in samopomoč«, predvsem pa za sredstva za osebne dohodke

zaposlenih. Program sofinancirajo tudi občine iz cele Slovenije: Občina Sežana, Občina Ilirska Bistrica, Občina Cerkljica, Občina Logatec, Občina Loška dolina, Občina Bloke, Mestna občina Koper, Občina Izola, Občina Piran, Občina Kanal ob Soči, Občina Komen, Občina Bovec, Občina Ajdovščina, Občina Šmartno pri Litiji, Občina Cerklje, Občina Slovenj Gradec, Občina Medvode, Občina Murska Sobota in Občina Črnomelj. Posebej se zahvaljujemo tudi Občini Postojna, ki je bila glavni sponzor prireditve.

Hvala tudi vsem donatorjem, ki so letos pomagali denarno ali tudi drugače podprli naše delo, in donatorjem, ki so pomagali pripraviti 26. izobraževalno srečanje telefonskih svetovalcev Slovenije – to so: Mali glasbeniki d.o.o., Voga d.o.o., Krasinvest d.o.o., Estetika Fabijan, Zavarovalnica Triglav, Febris d.o.o., Radenska d.o.o.

V našem društvu deluje 43 članov prostovoljcev iz notranjske, kraške in primorske regije, ki jim je velikodušnost postala navada. Sporočamo besede dolgoletne predsednice v pokoju, dr. Cvijete Pahljina: "Pomembno je, da se sleherni med nami trudi biti čim boljši človek, ker na ta način najboljše spreminja svet in najlažje pomaga drugim."

Vabimo vas, da se nam pridružite kot novi prostovoljci, predvsem iz Postojne, Sežane, Ilirske Bistrice in ostalih občin notranjsko-kraške regije!

Anja Rotar, Društvo Tvoj telefon

26. LETNO IZOBRAŽEVALNO SREČANJE ZVEZE STS

POKLIČITE NAS NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 05/ 720 17 20

Društvo Tvoj telefon Postojna
Prečna ulica 2, 6230 Postojna
Tvoj.telefon@siol.net

OBČINA
POSTOJNA

Kole, kole, koledo, novo leto je prišlo ...

Vremenska pratika za Bloke

PRED NAMI JE NOVO LETO 2017. JUPITER, NAJVIŠJI BOG PRI RIMLJANIH, JE TUDI NAJVEČJI PLANET V OSONČJU. VELJA ZA NAJVEČJEGA ZAŠČITNIKA ZEMLJE, SAJ PRESTREŽE MNOGE NEPRIJETNOSTI IZ VESOLJA, KI BI LAHKO BILE USODNE ZA NAŠ PLANET. OKROG NJEGA KROŽI KAR 24 LUN. PRAV V TEM LETU, KI PRIHAJA, GA BOMO LAHKO PODROBNEJE OPAZOVALI Z VESOLJSKO SONDO, JUNO IMENOVANO. JUNA PA JE BILA NJEGOVA ŽENA, KI SKRBNO PAZI, DA GA VELIKI MOŽ NE BO KAJ POLOMIL.

Ob izteku starega in v začetku novega leta si navadno zastavljamo številna vprašanja. Nam bo usoda naklonjena, kaj si lahko obetamo, kaj naj storimo ...? Vreme pa je med najbolj pogostimi temami pogovora skozi celo leto!

Vreme je močno odvisno tudi od dogajanj v vesolju. Na mnoga dogajanja na Zemlji pa močno vplivajo sonce, luna in še vrsto drugih teles v vesolju. Narava sama pa bo tako kot vedno tudi tokrat odločala, kakšno bo vreme. Prav vreme pa je zelo celovit in zapleten pojav.

Občudovanja vredne izkušnje o vremenu so naši predniki spletli v čudovitem, klenem, jedrnatem slovenskem jeziku.

Pri vremenskih napovedih je po navadi vedno tako, da vremena samo z eno ljudsko modrostjo ne moremo napovedati. Kljub temu pa se vreme vendarle ravna po nekaterih stalnih zakonitostih, ki močno zaznamujejo vremenska dogajanja. Poenostavitev, ki bi upoštevala samo omenjene dejavnike, bi bila preveč preprosta.

In kaj imajo z napovedmi opraviti svetniki? God posameznega svetnika je le dan v koledarju, na katerega je vezana ljudska izkušnja, nabrana v stoletjih, povedana kot ljudska modrost.

Da se na svečnico medved zbudi, je znana lovska »resnica«. Če je toplo, se obrne in zaspi nazaj, če pa je mrzlo, medved vstane, ker je pomlad že skoraj tu!

No, ali bo medved vstal ali pa spal naprej, je zgolj njegova stvar in je kaj malo povezana ali pa celo nič z vremenom in napovedjo, kako zgodnja bo pomlad. Medveda najbrž priganja k zgodnjemu vstajanju lakota, ljudje pa smo to povezovali z napovedjo pomladi.

V ljudskem izročilu je kar nekaj trditev, da živali s svojim vedenjem čutijo spremembo vremena. In kateri so najbolj znani vremenski napovedovalci? Mednje štejemo pajke, vse domače živali, ptice, močerade, kače, žabe, medvede, lisice ...

ZNANILCI SLABEGA IN LEPEGA VREMENA

Če so živali nestrpne, nemirne pri delu ali paši, če se pajki poskrijejo, lastovice nizko letajo,

petelini pojo ob nepravem času, če se kokoši obirajo, zelena rega močno oglašča ... vse to so znaki slabega vremena.

Znanilci lepega vremena pa so lastovice, ki visoko letajo, pajki široko razpredajo mreže, škrlanček se dviga v višave, čebele se pozno vračajo v panj, petelini zjutraj glasno pojo.

Če barometer pada, če je zrak poln vlage, če se kamni pote in so vlažni, če sol postaja vlažna, če rosa naenkrat izgine, če se luna spremeni blizu poldneva ..., se nam obeta slabo vreme.

Lepo vreme pa si lahko obetamo, če se vetrovi vrte proti severozahodu, če je zrak suh, če je rosa velika in dolgo ostane, če megla sili k tlom, če se zvečer bliska, grmenja pa ni slišati, če se dim dviguje kvišku ...

LETO OGNJENEGA PETELINA

Po kitajskem koledarju bomo februarja 2017. leta stopili v leto ognjenega petelina. Njegov element je kovina. In kaj nam prinaša ognjeni petelin?

Petelini so gospodarji domačega dvorišča. Radi se razkazujejo, so bahavi, prijazni in celo zabavni. Nikoli niso tiho in pri miru, vsaka kritika pa jih močno prizadene.

In kakšni so ognjeni petelini? Glasno razglašajo svoj pogled na probleme, saj imajo enkratno možnost, da vidijo v prihodnost. Domišljajo si, da vedo vse!

Sloveniji bo leto naklonjeno. Videvamo poti, po katerih bomo uspešni prešli vse ovire in prišli do dežele blaginje. Otresli se bomo politike in politikov, ki nas razdvajajo, obremenjeni s preteklostjo, pohlepom in podkupovanjem. Če bodo organi pregona storili to, kar so storiti dolžni, bomo zadihali lažje. Le dobrega petelina potrebujemo!

LETOŠNJE LUNINE SKRIVNOSTI

Delni lunin mrk bomo lahko spremljali v noči iz 10. na 11. februar. V Ljubljani bo viden ob ščipu 7. avgusta 2017.

Super ščip (polna luna) se nam bo prikazala 3. decembra 2017.

Vremenoslovec Dušan Kaplan

JANUAR 2017

Je osrednji zimski mesec. Ime je dobil po rimskem bogu Janusu, bogu vrat, bogu začetka in konca, označeval je prehod. Tudi ponekod v Sloveniji januar poimenujemo prvnk, prosenec, zimec, snežnik, mali božičnjak in tudi lednik.

Dan traja 8 ur in 42 minut.

Nekaj ljudskih modrosti o januarju:

Kadar prosinec odpira dežnike, žetve ne bodo velike.

Če v prosincu ni snega, ga mali traven da.

Če na novega leta dan sneži, se letina kislo drži.

VREME V JANUARJU

Imeli bomo nestanovitno vreme z dežjem in snegom. Nagajala nam bo tudi megla.

LJUDSKE MODROSTI O JANUARJU

Januar gorak, kmet pa siromak.

Če zime dolgo ni, se pa kasno zgodi.

Če prosinca lisica hudo laja, še huda zima nastaja.

Če je na Pavla (16.) dan čist in jasen, bo zemlja sad v tem letu krasen.

Če je na Pavla dan oblačen, bo trebuh večkrat lačen, če pa megla stoji, bo mnogo bolnih ljudi.

Če Pavel spreobrnjenec (25.) po kopnem pri-

maha, Jurij po snegu prijaha.

Če na Pavla deži in sneži, bo letina slaba in huda preti.

FEBRUAR

Februare v latinski besedi pomeni februar, stara slovenska imena za februar pa so še svečnik, mali mesec, drugnik, poznozimec, pustnik, talnik.

Ljudske o svečnici:

Če je svečnica zelena, bo velika noč snežena.

Če je svečnica oblačna, kmetica ne bo lačna.

Če na svečnico deži, se kmalu viggred oglasi.

Svečnice dan, zima je ven; to je laž, pravi Blaž.

Kolikor dni škrganček pred svečnico žgoli, toliko po njej molči.

LJUDSKE O FEBRUARJU

Svečan raztegne dan.

Če je svečana pretoplo, bomo v aprilu za pečjo.

Kar svečana ozeleni, se rado posuši.

Kadar Matija (24.) zmrzuje, še štirideset dni mraza napoveduje.

MAREC

Sušec, tudi brezen, breznik, postnik, brstnik, ceplenjak, vetrnik, gregorščak, pustnik, sušnik, spomladanjec.

Do konca marca se dan podaljša za dobro uro in pol. Začetek pomladi pa bo potrkal na vrata 20. marca ob 11.29.

Ljudska modrost pravi, da človekova pomlad pride le enkrat.

Pomladi še star kol upa, da bo ozelenel.

Spomladanski sneg je bajtarski gnoj.

Brezen je desetkrat na dan jezen.

Kogar je bolezen čez zimo priklenila na posteljo, tega marec pobere.

Če na 40 mučencev (10. marec) zmrzuje, še štirideset dni prer-

okuje.

Po Gregorju sneg (12. marec) od vsakega vetra kopni.

Jožefa vreme ugodno (19.) obeta nam leto rodno in plodno.

Če je lepo vreme na jožefovo, veselo bo srce kmetovo.

Če Gabrijel (24.) zmrzuje, slana več ne škoduje.

Vreme se bo ob koncu meseca ohladilo, mlaj bo prinesel sneg. Viharno vreme pa bo naredilo veliko škode v sadovnjakih in pri čebelah.

APRIL

Ime izhaja iz latinskih besed »aperire«, kar naj bi pomenilo odpreti. Po starem pa so april imenovali še štrtnik, deževnik, travnjek, mali travnik, jurijevščak, traven pa tudi kukavičji mesec.

Dan v aprilu traja 12 ur in 47 minut. April nam bo postregel še z zadnjim snegom.

LJUDSKE MODROSTI ZA APRIL

Mali traven ima devet vremen na dan.

Več kot ima leto dni, se v aprilu vreme spremeni.

April sedemkrat na dan spodi kmeta s polja stran.

VREME V APRILU

Mrzel dež in sneg. Velika noč bo sončna, vendar preveč toplo ne bo. Jurij zakuri, pravi ljudsko izročilo. Zadnji aprilski dan pa se bo ohladilo in začelo bo deževati.

Naši predniki so jurijevo šteli kot vremenski obrat v prihajajoče poletje. Jurij je napovedal delo na polju, setev, prvo zelenjavo, čebele že nabirajo med ... vse kipi od življenja. Juriju, ki goduje 24. aprila, je namenjenih največ modrosti in tudi resnic med vsemi svetniki v letu, nabranih z izkušnjami skozi stoletja.

Za bloško vremensko prak-tiko je vse podatke zbral mag. Dušan Kaplan, Za Bloški korak pa pripravil Tone Urbas

Radijska oddaja v dvorani Bloški smučar

Prijatelji, ostanimo prijatelji

V NEDELJO 11. 12. 2016 ZVEČER JE BILA V VEČNAMENSKI DVORANI BLOŠKI SMUČAR V NOVI VASI RADIJSKA ODDAJA POSTOJNSKEGA RADIA 94' »PRIJATELJI, OSTANIMO PRIJATELJI«. RADIJSKO ODDAJO Z GORNJIM NASLOVOM USTVARJALCI RADIA 94' PRIREJAJO TRADICIONALNO PRED VSAKIM NOVIM LETOM ŽE 23 LET, TOREJ VSE OD USTANOVITVE TEGA RADIA. NAJVEČKRAT JE BILA PRIREJENA NA BLOKAH.

Na koncu so skupaj zapeli vsi nastopajoči in obiskovalci.

Tudi v letošnjem letu je bila oddaja na Blokah, tokrat prvič v novi dvorani, in to zelo dobro obiskana. Po navedbah organizatorja je bilo preko 600 obiskovalcev, ki jim je veselo vzdušje pričaralo pet ansamblov narodnozabavne glasbe s pomočjo članov Kulturnega društva Menišija. Radijci postojnskega radia 94' so se z

Blok poslovi z obljubo, da bo ta oddaja čez eno leto spet na Blokah, še zlasti zato, ker glasbeniki v tej dvorani radi nastopajo, saj je po njihovem ena najakustičnejših v Sloveniji.

Tekst in foto: Stane Jakopin

Za vedno eno

Mirjam in Jakob

20. AVGUSTA STA V DRAVLJAH V LJUBLJANI SKLENILA SVETI ZAKON MIRJAM DROBNIČ IZ VELIKIH BLOK IN JAKOB GAJŠEK IZ LJUBLJANE.

Mirjam in Jakob

Mirjam in Jakob sta se spoznala v srednji šoli. Na gimnazijskih hodnikih sta se sicer redko srečevala, zato pa večkrat na urah klavirja, ki sta jih obiskovala pri isti profesorici, in na koncertih. Pravita, da sta svoj odnos že na začetku zastavila zelo resno in s ciljem, da bi ostala skupaj. Po dveh letih in pol skupne hoje sta začela bolj intenzivno razmišljati o poroki.

Z zaroko in odločitvijo za skupno življenje v zakonski zvezi sta presenetila nekatere bolj, druge manj. Pogosto so jima zastavljali vprašanje: »Zakaj poroka,

zakaj tako zgodaj?« Z nasmehom sta jim vračala vprašanje: »Zakaj pa ne?« Verjameta, da sta sprejela pravo in eno najboljših odločitev. O poroki razmišljata takole: »Ne zdi se nama prav, da je dandanes odločitev za poroko podvržena tolikim dejavnikom, od finančne preskrbljenosti do izobrazbe, zaposlitve in vsega ostalega, pozablja pa se osnovno bistvo odločitve za zakon in to je, da se dva res ljubita in spoštujeta med seboj ter želita to deliti drug z drugim celo življenje. Za tako ugotovitev pa ne potrebuješ denarja, ne izobrazbe, niti dobre

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš ti.

Zahvala

Ob izgubi dragega očeta, dedka in pradedka

Franca Zakrajška

(Hudi Vrh)

se iskreno zahvaljujemo za darovane svete maše, sveče in cvetje.

Zahvaljujemo se tudi gospodu Jožetu Kastelicu za lepo opravljen pogrebni obred, župniku Antonu Marinku, podjetju Ave, pevcem, predvsem pa vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

službe. Dovolj je iskreno srce. Vse ostalo, sva prepričana, pride z nekaj truda ob pravem času.«

Pravita, da je poročni dan sicer lep in nedvomno poseben dogodek v življenju, a ne traja večno, zato jima veliko več pomeni sam zakrament zakona oziroma zakonsko življenje, ki je po njunem mnenju nekaj najlepšega, kar lahko izkusiš na tem svetu. Poroka je izhodišče, začetek te čudovite zgodbe, ki jo zakonca začneta skupaj ustvarjati. Zakon jima pomeni pot ljubezni in spoštovanja, medsebojnega razumevanja, pogovora, rasti v dvoje in ustvarjanje tistega malega koščka sveta, ki mu lahko rečeš dom. Zavedata se, da vse to zahteva veliko truda in budnosti, trdne vere in vztrajnosti. Ker vesta, da je človek sam precej nemočen in težko nekaj obljubi za celo življenje, sta to odločitev na poročni dan izročila Bogu. Zau-

pata, da jima bo Stvarnik stal ob strani in jima pomagal, da bosta svojo zaobljubo drug drugemu v polnosti uresničila. Prav vera je tista, ki daje pravi, globlji pomen njuni poroki in zakonu.

Jakob je v svoji ženi našel iskreno, odprto in vztrajno osebo s čutom za sočloveka. Vedno znova ga navdušuje s svojo kreativnostjo in občutkom za estetiko. Ve, da se lahko vedno zanese nanjo. Ker pa gre ljubezen tudi skozi želodec, je vesel, da je tudi dobra kuharica. Jakob je Mirjam očaral s svojo vztrajnostjo, energičnostjo, muzikalnostjo in pozitivno energijo. Vedno je pripravljen na nove izzive in v vsem išče pozitivne stvari. Povezujejo ju skupne vrednote, kot so vera, zakon in družina.

Čestitke in vse dobro na skupni poti.

Alenka P. Gornik

*Bil si trden kakor skala,
bil pokončen kakor hrast.
In prišel je dan usode,
ki je zrušil skalo
in je zlomil hrast.*

Zahvala

Nenadoma nas je zapustil

Franc Hrbljan

po domače Jeršanov iz Velikih Blok (1923—2016).

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, gasilcem, čebelarjem in ostalim za izrečeno sožalje, za cvetje, sveče in darovane svete maše.

Lepo se zahvaljujemo g. župniku Antonu Marinku za lepo opravljen poslovilni obred.

Hvala vsem, ki ste se od našega očeta poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti v večnost.

Vsi njegovi

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
v spominu boš našem
večno ostal.*

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Franca Pintarja

s Studenca (1934—2016)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za pomoč in podporo, izrečena sožalja, podarjene sveče in darove za sv. maše.

Posebna zahvala tudi dr. Olgi Doles, patronažni sestri Anici Pišek za skrbno in vestno opravljeno delo, župniku Antonu Marinku za opravljen poslovilni obred, pogrebniemu podjetju AVE in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Veronika Zabukovec

Magistra poslovnih ved

Veronika Zabukovec je to jesen, natančneje 7. oktobra, na Ekonomski fakulteti v Ljubljani pridobila strokovni naziv magistra poslovnih ved.

Naslov njene magistrske naloge je Implementacija pametnih omrežij v EU s poudarkom na Sloveniji.

Kot pravi, si je to temo izbrala zato, ker je sedaj z vidika trga električne energije zelo aktualna. Na dodiplomskem študiju oz. študiju na I. bolonjski stopnji si je izbrala smer trženje,

za podiplomski študij pa smer računovodstvo in revizija, saj je želela pridobiti kar največ znanja in si tako v prihodnosti odpreti več možnosti za zaposlitev, ki jo bo pričela iskati prihodnje leto, ko zaključí porodniški dopust. Na II. bolonjski stopnji ji je bil vseh velik poudarek na reviziji in revidiranju, ker jo to področje zelo zanima, predavanja pa so popostrili številni gostje iz prakse.

Iskrene čestitke.

Alenka P. Gornik

Veronika Zabukovec

V spomin

Božidarju Prezlju – svečarju Božotu iz Zavrha

Svečar Božo Prezelj se je s svojo ženo Nušo po upokojitvi leta 2004 iz Savelj pri Ljubljani preselil na Bloke, v novozgrajeno lepo leseno hišo v vasi Zavrha. Med Bločani se ga je prijelo ime svečar Božo zaradi njegovega avtomobila z reklamnim napisom njegove firme, ki jo je predal svoji starejši hčeri Ireni. Hčerko Andrejo pa je oskrbel z drugim imetjem.

Verjetno se je večina Bločanov spraševala, kaj ga je pripeljalo na Bloke. Njegov oče Maks Prezelj je bil dolgoletni profesor biologije in kemije na bežigraski gimnaziji. Avtor nekaj učbenikov še bolj pa poznan, da je eden od prvih, ki je opisal Križno jamo in jo tudi redno obiskoval s svojimi učenci in dijaki. Rodil se je v Ložu, doma so imeli trgovino. Po končanem študiju se je poročil z Ljudmilo Modic z Bloške Police. Rodilo se jima je pet otrok, eden je umrl. Vsi so imeli visokošolsko izobrazbo.

Naš Božo se je rodil 11. 12. 1938 kot četrti otrok. Po končani srednji šoli je končal študij na Biotehnični fakulteti in pridobil naziv dipl. ing. gozdarstva. Žal pa v gozdarstvu nikoli ni delal. Večkrat mi je dejal, da mu je zelo žal, da ni nikoli delal z motorno žago. Je pa skoraj pet let v Nemčiji okušal, kakšen je kruh »gastarbajterja«. Nekaj

let je bil tudi učitelj na Osnovni šoli Črnuče, poučeval je biologijo in kemijo. V domači kleti se je začel ukvarjati s svečarstvom kot dopolnilno dejavnostjo. Nikoli si ni predstavljal, da bo to preraslo v njegov poklic in dejavnost, ki bo omogočila izgradnjo večjega obrata in zaposlitve dodatne delovne sile.

Zelo rad se je spominjal svojega otroštva, pa čeprav ni bilo lepo in razkošno. Lahko si zamislimo, kako se je kar številna Prezljeva družina prebijala z eno profesorско plačo po drugi svetovni vojni na obrobju Ljubljane. Za ogrevanje so ob Savi nabirali vejevje in dračje, po bližnjih gmajnah pa nabirali borove in smrekove storže, ki so bili bolj cenjeno gorivo kot vrbove veje. Za gnojenje vrta, na katerem so pridelali vso potrebno zelenjavo in tudi nekaj krompirja, pa so otroci pobirali po cesti konjske in goveje iztrebke, da ni bilo

potrebno kupiti gnoja.

Najini skupni pohodi po Bloški planoti in okoliških hribih niso bili samo pešačenje. Tako kot pešačenja sva bila potrebna tudi pogovora. Zelo pogoste teme so bile: otroštvo, izobraževanje, otroci, vnuki, zdrava prehrana in zdravje, pa tudi dnevne teme in dogodki.

Redno sva hodila ob nedeljah, občasno tudi med tednom. Obiskala sva vse vasi na Blokah, najpogosteje pa sva se podala po Krpanovi poti. Tudi Iška in Kozmanjka sta bili priljubljeni lokaciji. Skoraj vsako leto sva se odpravila na Snežnik, Slivnico, Racno goro, Nanos, Sv. Primoža na drugi strani Iške in Sv. Ano pri Ribnici. Še posebno rad je šel do Bloške Police in na Križno goro. Tudi pohoda po poti dediščine Loške doline leta 2013 sva se udeležila na njegovo pobudo. V nekem obdobju najinih skupnih pohodov se je navdušil tudi za tek. Poleg pohodov je tako pridno treniral tudi tek in se celo enkrat udeležil maratona Treh src v Radencih.

Malo Bločanov ve, da je bil Božo prvi pobudnik tedenskih pohodov in druženj. O svojem predlogu je celo napisal članek v Bloški korak. Ta njegov predlog pa se je uveljavil pred nekaj leti, ko je Društvo upokojencev Martin Krpan prevzelo organizacijo

tedenskih pohodov v svoj program.

Božo je tudi prvi organiziral prvomajsko kresovanje na Urhu, ki pa je s pomočjo družine Žgajnar postalo družaben dogodek, že z nekajletno tradicijo.

Božo je bil tudi eden od ustanoviteljev Društva prijateljev Martin Krpan in zelo aktiven in prizadeven, lahko bi dejali delaven član društva, pri urejanju okolice Urha in Krpanove poti na Urhu.

Prijatelj Božo je po upokojitvi končal tečaj za zdravilce. V njegovi knjižnici je bilo veliko literature in knjig o zdravi in pravilni prehrani. Propagiral je zdravo življenje in predvsem zdravo prehrano. Alkohol je odklanjal, le redkokdaj je v družbi spil kozarček dobrega vina. Nekateri Bločani smo mu za to zelo hvaležni. Tudi jaz sem poslušal njegove nasvete. Pojem manj kruha in mesa, pa več zelenjave in sadja.

Pred letom in pol se je moj prijatelj Božo dobesedno srečal z neozdravljivo boleznijo in se zaradi nje z ženo Nušo preselil z Blok v Notranje Gorice v varovano stanovanje. Kmalu po preselitvi je hudo zbolela žena Nuša in letos aprila umrla. Tudi Božu bolezen ni prizanesla. Umrl je 12. 9. 2016. Slava mu!

Prijatelj Franc

SEZNAM DOGODKOV OD 1. 1. DO 30. 4. 2017

NAZIV DOGODKA	ORGANIZATOR	KRAJ (NASLOV)	DATUM IN URA	KONTAKT
Božični koncert bloških pevskih zborov z gosti	Župnija Bloke	Cerkev sv. Mihaela, Fara	15. 1. 2017 ob 17. uri	Anton Marinko 041 552 829
Bloški teki	Športno društvo Bloke	Nova vas	5. 2. 2017 ob 11. uri	www.bloskiteki.com

VLJUDNO VABLJENI!

Vse organizacije, vaške skupnosti, klube, društva in posameznike prosimo, da nam posredujejo podatke o dogodkih, ki jih nameravajo izvesti na področju občine Bloke, in sicer na elektronski naslov bloski.korak@bloke.si Z napovednikom dogodkov bomo obveščeni vsi občani in širša javnost, na ogled pa bo tudi na spletni strani občine Bloke. www.bloke.si

Blag spomin na sestro Efremo Skromna Pavčičeva Malka z velikim srcem

Z Runarskega je bila doma. Luč domače petrolejke je zagledala davnega 10. julija Gospodovega leta 1911. Mami je bilo ime Rotija, očetu Tit. Sedem otrok, štiri dekleta in trije fantje, so bili ponos številne Pavčičeve družine in domačije. Ko je dopolnila 20 let, je v spremstvu mame odšla v Begunje na Gorenjskem k usmiljenkam, se vključila v družbo hčera krščanske ljubezni. Ta je nastala že v 17. stoletju v Franciji, v Slovenijo pa so sestre prišle že leta 1843, najprej v Maribor in nekaj let zatem še v Ljubljano. Amalija ali Malka po domače pa se je Družbi zaobljubila 29. maja 1932. leta. Eno leto se je usposabljala v noviciatu v redovni provincialni hiši v Radečah, oblekla uniformo hčere krščanske ljubezni in prejela ime sestra Efrema.

Prvo delovno mesto sestre Efreme je bilo v takratni Državni bolnišnici v Ljubljani, kamor je prišla sredi maja 1933. leta. Med letoma 1933 in 1939 je učila v bolničarski šoli, se usposobila za inštrumentarko in delala v operacijski dvorani znanega kirurga Roberta Blumajerja na kirurškem oddelku bolnišnice v Ljubljani.

Že leta 1944 so bolnišnico in sanatorij v Idriji zapustile vse italijansko govoreče redovnice-sestre Božje previdnosti na čelu z dr. Bragionom. Dr. Hribernik

je ostal sam, bolniki pa so potrebovali ustrezno nego. Idrijski občinski odbor je hitro ukrepal in v Ljubljano, v Marijin dom, poslal svojo občinsko uslužbenko, da najde nekaj sester usmiljenk. Našla je tri, med njimi tudi sestro Efremo. In tako sta do konca vojne dr. Hribernik in sestra Efrema skrbela in govala bolnike in z zdravili pomagala marsikateremu borcu pri lajšanju bolečin.

V prenovljenem sanatoriju so že leta 1950 odprli kirurški oddelek, leto zatem pa še interni oddelek v nekdanjih prostorih bolnišnice. Sestra Efrema je bila poleg dr. Hribernika nepogrešljiva pri delu v operacijski dvorani, šivanju ran, pripravljanju materiala za mavčne obloge, obiskih bolnikov na domu ...

V skladu s predpisi vlade Federativne republike Slovenije bi mo-

Družba hčera krščanske ljubezni se vključuje v vse oblike reševanja revščine v duhu ponižnosti, preprostosti in ljubezni. Red spoštuje preproste zaobljube, ne slovesne, ne enoletne in tudi ne večne. Namesto v samostanu deluje v hiši bolnikov, najeta soba je njihova celica, kapela župnijska cerkev, križni hodnik pa so mestne ulice. Našle so poti k duševno prizadetim, vzgoji deklic, najdenčkov, k bolnikom v bolnišnicah ...

Nosile so uniformo iz težkega modrega blaga z dolgimi rokavi, nabranim krilom z belim predpasnikom, na glavi pa poškrbljeno belo pokrivalo s širokima krajcema.

rale sestre usmiljenke z nošnjo predpisanih uniform že v letu 1948 zapustiti bolnišnice, a so v Idriji ostale in nosile uniformo vse do leta 1951.

Sestre usmiljenke so v Idriji delale na dveh lokacijah, v Domu za onemogle na Marofu in v Zdravstvenem domu. Leta 1970 so usmiljenke prenehale z delom in odšle iz Idrije, ostala je le sestra Efrema. Stanovala je na podstrešju Zdravstvenega doma in po svojih močeh skrbela za vse, ki so potrebovali njeno pomoč.

Bila je svetel zgled zdravstvenega delavca.

Sestra Efrema je živela neverjetno skromno. Zelje si je znala pripraviti kar za nekaj dni. Redovna zaobljuba ji ni dovoljevala obiskov domačih, tudi pogreba svojih staršev se ni udeležila, čeprav ji je bilo neizmerno hudo. S svojimi sorodniki se je srečala le enkrat, obiskov bratov in sestra pa se je vedno razveselila.

V Idriji je rada živela in delala in tu tudi našla svoj dom. Decembra leta 1973. se je njeno zdravstveno stanje močno poslabšalo. V ljubljanskem Kliničnem centru je ostala do 4. januarja 1974. leta, ko so jo premestili v sestrsko skupnost Mengeš, kjer je še istega dne umrla. Zdaj počiva v grobu ob vznožju pokopališke cerkve Žalostne matere božje.

Nagrobnik, ki so ga meščani postavili v spomin, je v obliki velikega in brezmadežnega srca, ena izmed štiriinpetdesetih idrijskih ulic pa nosi njeno ime; Ulica sestre Efreme.

Besedilo: Tone Urbas

*Foto: Zasebni album
Nandeta Rupnika*

*Slika je s spletne strani:
[www.primorci.si/osebe/
pavcic-amalija-sestra-
efrema/1582](http://www.primorci.si/osebe/pavcic-amalija-sestra-efrema/1582)*

BLOŠKI TEKI 2017

5. FEBRUAR 2017
start ob 11. uri v Novi vasi

informacije: www.bloskiteki.com

Izlet "Mavričarjev"

Obisk muzeja bloškega smučarja

IZLET ČLANOV CENTRA ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO DOLFKE BOŠTJANČIČ DRAGA - ENOTA MAVRICA NA BLOKE

Vsako leto se »Mavričarji« odpravimo na izlet po različnih krajih Slovenije.

Letos smo izbrali Dolenjsko-notranjsko smer. Pot nas je vodila od našega centra na Verovškovi ulici v Ljubljani najprej do Rašice, kjer smo si ogledali rojstno hišo Primoža Trubarja. Po kratkem postanku smo pot nadaljevali na Bloke.

V Novi vasi sta nas pred muzejem bloškega smučarja prijazno sprejela Matej Pakiž, predsednik Turističnega društva Bloke, in Jože Obreza, soavtor muzejske zbirke. Matej Pakiž nas je popeljal po muzeju, posvečenem bloškemu smučarju. Vsi smo ga z velikim zanimanjem poslušali, saj nam je povedal veliko neznanega o starosvetnem smučanju, kar je podkrepil tudi s hudomušnimi anekdotami. Ogledali smo si film »Beli krog življenja«, ki prikazuje življenje Bločanov od rojstva do smrti. Na koncu smo se fotografirali v opravi, kakršno so nosili Bloški smučarji v svojem času. Ob tem smo se posladkali z dobrotami, ki jih je pripravila Zora Obreza.

Po ogledu muzeja smo pot nadaljevali na Bloško jezero, kjer smo kljub mrazu uživali v lepotah, ki nam jih ponuja jezero z okolico. Kot pravi izletniki smo tam tudi pomalicali in si na koncu ogledali še bližnji park Idila, kjer so nas navdušile lesene hišice in skulpture medvedov.

Obisk muzeja v Novi vasi

V Ljubljano smo se vračali mimo Cerknice in Unca.

Zaradi številnih znamenitosti, ki jih Bloke še ponujajo, smo sklenil, da spomladi še pridemo.

Zahvaljujemo se vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da smo preživeli en lep jesenski dan. Na snidenje spomladi.

Zoran Mlinarič

Želimo vam blagoslovljene
božične praznike in vse dobro
v prihajajočem letu.

V upanju na boljše čase
ponosno praznujmo dan
samostojnosti in enotnosti.

N.Si

S pogumnim
korakom
v leto 2017!
SREČNO!

Podjetništvo na podežlju Kmetije in podjetništvo

PODCERKEV – INFORMACIJSKA

TOČKA EUROPE DIRECT PRIMORSKO-
NOTRANJSKE REGIJE JE V SODELOVANJU
Z LAS NOTRANJSKA, RRA ZELENI
KRAS, D.O.O., DRUŠTVOM LJUBITELJEV
GRADU SNEŽNIK IN ŠTUDIJSKIMI
KROŽKI V LOŠKI DOLINI ORGANIZIRA-
LA SKLOP DVEH DELAVNIC Z NASLO-
VOM PODJETNIŠTVO NA PODEŽELJU.
DOBRO OBISKANI DELAVNICI, KI SO SE
JU UDELEŽILI PREDVSEM KMETOVAL-
CI Z NOTRANJSKE, STA POTEKALI 30.
NOVEMBRA IN 1. DECEMBRA V PROS-
TORIH ZAVODA ARS VIVA V Pod-
CERKVI V LOŠKI DOLINI.

Delavnici sta bili namenjeni vsem tistim, ki razmišljajo o predelavi živil in registraciji dejavnosti v okviru svoje kmetije. Na prvi delavnici je Zdenka Žakelj, svetovalka iz RRA Zeleni kras, udeležence podrobno seznaniła z ureditvijo področja predelave in prodaje živil. Predstavila je pogoje in zahteve za predelavo in prodajo živil tako z vidika ureditve prostorov, priprave smernic lastne kontrole ter registracije živilskega obrata in dejavnosti kot tudi z vidika informacij o živilih, pakiranju, embalaži, označevanju cen ter tehtanju in merjenju.

Druga delavnica Podjetništvo na podežlju pa je bila namenjena osnovam podjetništva. Na

njej sta svetovalki RRA Zeleni kras Dragica Bratanič in Marina Petrc udeležencem pomagali razmišljati o poslovnih idejah, povezanih s podjetništvom na podežlju. Pri tem sta pojasnili postopke pri različnih oblikah registracije dejavnosti ter poudarili prednosti in slabosti posameznih oblik. Pomemben vidik podjetništva je vodenje poslovnih knjig in obdavčitev. Udeleženci pa so ob koncu več izvedeli tudi o možnostih financiranja njihovih projektov iz EU-skladov, s poudarkom na sredstvih Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

Informacijska točka Europe Direct Primorsko-notranjske regije

Mateja Simčič, RRA

Udeleženci druge delavnice Podjetništvo na podežlju

Bloške historije Kolesarji

Kolesa so se v naših krajih v večjem številu pojavila po letu 1930. Visoka cena, med 800 in 1.500 takratnih dinarjev je mnoge odvrnila od misli na nakup, saj je bil takrat delavski zaslužek pod 2 din na uro.

Kolesa so bila pogosto tudi predmet tatvin. Lastniki so jih zato skrbno spravljali največkrat v vežo ali pa celo v hišo k peči, da so bila stalno na očeh. Poseben problem je bilo učenje vožnje s kolesom. Posebnih otroških koles ni bilo, zato smo se še v mojih mladih letih učili vožnje na kakšnem starem moškem kolesu. Za sedenje na "zicu" smo bili premajhni, pri vožnji nad "štango" pa so bili posebej za dečke hudo boleči

pogosti udarci v presredek. Največkrat smo se zato lotili učenja vožnje pod "štango", ki je bilo za lovljenje ravnotežja še posebej zahtevno. Mnogi starejši ljudje pa se vožnje s kolesom niso nikoli navadili in so bili zato priročni za kakšno šalo.

V Lipetovo gostilno je prišel gost, pogledal po obiskovalcih in navadno dobroobveščenega Tonovča pobaral po novicah. »Kaj je kaj novega v Blokah?« Tonovč se je hitro znašel: »Kaj ne veš? Ujcov Janez in Srenelov Anton sta se zaletela s kolesi na mostu! Janez je podil proti Radleku, Anton pa je od Lipeta drvel proti domu. Zdaj pa doma ležita razbita, feltne pa vse zvite v skednju.« Gost je novico kupil za suho zlato, saj ni vedel, da se moj stric Janez, ki je služil še cesarju, in njegov bratranec Anton nikoli nista navadila voziti s kolesom in sta vse, kar je bilo potrebno, opravila peš.

Danes se vožnje s kolesi navadijo že majhni otroci, skoraj istočasno kot shodijo, saj so na voljo priročni t. i. poganjavčki, s katerimi se hitro navadijo lovljenja ravnotežja. Ko sem to reč prvič videl, se nisem takoj spomnil, kako se temu kolescu reče, pa sem mamici pohvalil nadobudnega kolesarja: »Vašemu fantičku gre pa prav lepo s tem porivalčkom!« Me je kar ekspres popravila: »Poganjavčkooom!!« Od takrat sem si zapomnil.

Lojze Mazij

PISMA BRALCEV

Marica Zupančič o Krpanu

Po prireditvi, ko smo odhajali iz dvorane Bloški smučar, sem se pozdravil z Marico Zupančič iz Nove vasi, rojeno Anzelc po domače, Petračevo iz Zale-sa. Dejala mi je: »Da vsi nekaj pišejo o Krpanu, ona pa tudi nekaj ve, pa je nihče nič ne vpraša.« Obljubil sem ji, da se bom ob priliki oglasil na pogovor.

Tako sem v soboto 9. 7. 2016, ko sem končal nabavo za potrebe gospodinjstva, odšel do doma

Marice Zupančič v Novi vasi.

Našel sem jo pri jutranjem pospravljanju. Takoj je bila pripravljena na razgovor. Sedla sva zunaj in preden sva začela najin pogovor, si je morala umiti roke, a vrnila se je s krožnikom in sirovim zavitkom. Marica je zelo dobra kuharica. Njeno »pohanje« (kvašene flancate) sem že občudoval, sedaj pa vem, da je tudi njen sirov zavitek več kot odličen.

Povedala mi je, da ji je zgodbo večkrat pripovedovala njena stara mama Terezija Anzelc, rojena Hiti,

s Hitenega, po domače Zidanska.

Umrla je leta 1940, stara 85 let, torej je bila rojena leta 1855. Vas Hiteno pa je v neposredni bližini gradu Pajkovo in Sv. Urha. Kratka vsebina zgodbe, kot jo je pripovedovala stara mama Marice Zupančič:

V vasi Vrh nad Sv. Trojico je živel velik in močan mož, ki je pogosto hodil v Trst. Še posebej je poudarila vas Vrh NAD Sv. Trojico in ne PRI Sv. Trojici (v smeri hriba Ostrožnik).

Najinega pogovora ni in ni bilo

konec. Spomnila sva se najin角度 prednikov, znancev in pogovor se je kar nadaljeval. Še sreča, da sta prispela na obisk k stari mami vnukinja in njen mož, ki sta se vračala s Slivnice. Marici sem se zahvalil za njeno pripoved in še posebej za sirov zavitek, ki sem ga dobil tudi za popotnico.

Menim, da je njena pripoved vredna pozornosti, zato sem se odločil, da jo objavim v rubriki Pisma bralcev glasila Bloški korak.

Franc Hiti

Neumnost ni greh

Neumnost ni greh, naredi pa zelo velike škode in gorja. Zdela se mi je zelo nenavadno, če ne že čudasko, da nekateri raje kupijo solato v nakupovalnem centru, kot pa jo vsejejo na domači vrt. Tista iz trgovine je

kot poškrabljen, lahko je na soncu ves dan, pa ne uvene. Tudi prati je ni treba. Domača pa, o groza, deževniki so vmes in zemlja. Delo imaš z njo, pa ne le na vrtu, tudi prati jo je treba. Ali pa kupljeno mleko. Lahko je na soncu več dni, pa se ne pokvari. Domače pa, če ga

ne zavreš, se drugi dan že skisa, ker je živo življenje.

Dokler samo nekateri gledajo zgolj na kmetijske pridelke in proizvode, ni tako tragično, če pa država kmetijsko politiko pelje v to smer, smo že blizu katastrofe. Nekateri bi radi delali na rodni grudi, pa jim je država

hitro za vrat obesila davčne blagajne. Pa da ne bo kdo mislil, da so to nešolani ljudje, ker se nihče ne podpiše s svojim nazivom.

Dobro kmetijstvo je močno orožje v rokah države. Brez kmetijstva pa je država kot ženin brez onega.

Marica Marolt, Velike Bloke

NOVOHLAD

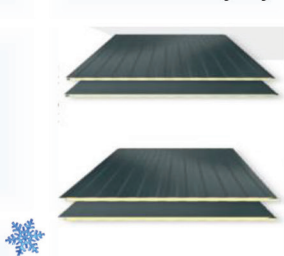
Proizvodnja in prodaja d.o.o. Nova vas 57 1385 Nova vas. Tel: 041 634-325, 041 910-370

www.novohlad.si, novohlad@gmail.com, davsec@gmail.com

HLADILNICE, VRATA IN HLADILNIŠKA OPREMA, STROPNI IN STENSKI PANELI

Podjetje Novohlad d.o.o. uspešno nadaljuje proizvodnjo hladilnih komor in hladilniške opreme.

- Hladilne in zamrzovalne komore za živila,
- Sušilne in zorilne komore za mesne izdelke,
- Termoizolacijska in hladilniška vrata v nerjaveči ter Zn barvni izvedbi,
- Termoizolacijski PU paneli za izvedbo sten, stropov in kritine
- Hladilni sistem za hlajenje prostorov

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO V LETU 2017

Adelaide, Australia

Spoštovani!

Sprejmite vsi skupaj naše najlepše pozdrave in pristrčno zahvalo za vaše lepo delo in nam darilo »Bloški korak«. Vse, kar preberem o sedanjem življenju na Blokah, o gospodarskem napredku, kmetijstvu, obnavljanju vasi, življenju šolske mladine in upokojencev je kakor nov, lep dan po hudem neurju. Moja mlada leta na Blokah so bila med

vojno in nekaj let po vojni. Življenje v tujem svetu - Kanadi in sedaj v Avstraliji, se bliža 60. letom.

Ob zaključku leta 2016 naj bo še naše pristrčno iskreno voščilo vsem vam doma za blagoslovljene in lepe božične praznike, srečno, uspešno leto 2017, mnogo lepega družinskega in skupnega veselja.

**Srečno in vse dobro,
Mili Vukšinič z družino**

Frizerski salon Jožica

Lasje

V enem letu zrastejo za približno 12 cm. Dnevno nam izpade povprečno 100 las, letno torej okoli 36.000. K sreči zrastejo novi, toda z leti vedno počasneje. Že pri 30 letih začne iz njih izginjati pigment, zato je pri petdesetih vsak drugi sivomeliran.

V letu 2017 si drznite več. Najpogumnejšim ni potrebno 5 let govoriti, da je moda frizur zopet volumen, afro videz, starinsko navdahnjeni kodri pa so zopet tu. Oblikujte valove z gelom, mokre privzdigujte z rokami, "mečkamo" in sušimo samo s toploto - ne razpihujemo.

Naj vas ne skrbi, če kodri niso popolni. Želimo razmršen videz. Poprimite za navijalke in počesite samo s prsti, da ostanejo sproščeni valoviti lasje. Če imamo kodralnik, pa ni pomembno, v katero smer ovijemo pramen las, različno je popolno! Poskrbite za brezhiben videz, drznite si več, bodite glamorozni. Moške frizure - nanosite več gela, mat kreme in laka, bodite športni, šik in opazni! Naj bo frizura urejena v tem prazničnem času! Bodite pripravljeni in zasijte v mesecu zabav!

**Veseli december Vam želi
Frizerski salon Jožica**

www.lekarnaljubljana.si | www.lekarna24ur.com | Velja od 1. 12. do 31. 12. 2016.

ZDRAVO

izbrano iz kataloga ugodnosti

2017

POSODICA ZDRAVJA S POKROVČKOM

redna cena: 14,90 €
cena s Kartico zvestobe

8,94 € + 15 **POPUST: 40%**

LONČEK ZDRAVJA 250 ml

redna cena: 11,90 €
cena s Kartico zvestobe

7,14 € + 15 **POPUST: 40%**

OTROŠKI TERMOFOR OVČKA ALI ZAJČEK

redna cena: 19,99 €
cena s Kartico zvestobe

11,99 € + 20 **POPUST: 40%**

GRELNIK ZA VRAT

redna cena: 19,99 €
cena s Kartico zvestobe

11,99 € + 20 **POPUST: 40%**

HAPE KLOVN Z OBROČI

redna cena: 9,99 €
cena s Kartico zvestobe

6,99 € + 5 **POPUST: 30%**

RAVENSBURGER SESTAVLJANKA

redna cena: 3,99 €
cena s Kartico zvestobe

2,79 € + 5 **POPUST: 30%**

ALGO-DERM KREMA 50 ml

redna cena: 15,07 €
cena s Kartico zvestobe

7,54 € + 20 **POPUST: 50%**

GRATIS = 40

ALOE PHARMA ALOE DEZODORANT V PRŠILU 100 ml

redna cena: 9,96 €
cena s Kartico zvestobe

4,98 € + 20 **POPUST: 50%**

GRATIS = 40

Predstavljeni izdelki so na voljo do odprodaje akcijskih zalog. Menjava jabolk zvestobe za gratis izdelke velja le v enotah Lekarne Ljubljana, ne velja v spletni lekarni Lekarna24ur: www.lekarna24ur.com.

V KATALOGU UGODNOSTI NE SPREGLEJTE • NAGRADNA KRIŽANKA • NAGRADNA IGRA ZA OTROKE

Za več informacij prelistajte **nov katalog ugodnosti** ali pa nas pokličite na **080 71 171**

Cene s popustom iz kataloga ugodnosti veljajo izključno ob predložitvi Kartice zvestobe LEKARNE LJUBLJANA in zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simboli. Popusti se ne seštevajo. Ponudba v katalogu ugodnosti velja od 1. 12. do 31. 12. 2016 oziroma do prodaje zalag.

LEKARNA LJUBLJANA

KRIŽANKA

										BLOŠKI KORAK	OBCESTNI KAŽIPOT	PTICA SMRDO-KAVRA	MESTO NA NIZO-ZEMSKEM	DOLOČITEV ČASA EKSPLOZIJ	LADO LESKOVAR	DEDALOV SIN	REKA V SLOVENIJI IN ITALIJI
										OKRASNA RASTLINA Z RUMENIMICVETI							
										ŽENSKI MODEL (KNJIŽNO)							
										VODENA BULA V TKIVU					ALENKA DOVŽAN		
										ROBERT ERJAVEC				IT. SKLADATELJ (JACOPO) FIZIOLOVA PREKLA			
										KROŠ JE TEK ČEZ ? IN STRN							
AVTOR: MARKO DREŠČEK	UMETNIŠKO VODENJE ZBORA	MRAZ BREZ SNEGA	TELEVIZIJA ROŠŠIRCA	DOKTOR (KRAJŠE)	ZALIT ROV KRAŠKE JAME							SEATOV MALČEK					
					NAOČNIKI							PREBIVALKAREKE					
IZVEDENKA ZA ZGODOVINO															VSTAJA PALESTINSKIH ARABCEV	NEKDANJI RIMSKI DRŽAVNIK	AFRIŠKA JEZIKOVNA SKUPINA
BOTER (LJUBKOVALNO)												VODA OD KISLEGA ZELJA					
												VINAR					
ŠVEDSKI PESNIK HANSSON				NEKD. SMUČAR SKAARDAL								POSODA ZA ČAJ					
				VODNI BIVOL								UMETNIK S ČOPIČEM					
GRŠKA ČRKA			ZVEZA DRŽAV											DELUJOČI EVROPSKI VULKAN			
			JADRNICA Z RAVNIM DNOM											ANJA RUPEL			
VEČJI KOS POHIŠTVA								OVČJA DLAKA							PISATELJ FLEMING		
															MAMIN ZAKONSKI PARTNER		
VРАНJI SAMEC					PO SIRU POZNANO NIZO-ZEMSKO MESTO		IDRIJSKA NARODNA JED (EDNINA)									SLIVOVO DREVJE	TONE V MLADIH LETIH
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC (JACK)							FILMSKI IGRALEC DELON	REKA V RUSIJI						PONOS, DOSTOJANSTVO STOKANJE			
								OLESENE-LA MLADIKA TRTE									
DRŽAVNI ZBOR			TURŠKO MESTO OB IZLIVU MARICE	NEMŠKI ŠAHIST (KLAUS) GEOGRAF. KARTA								GORSKO SLEME					
												ANG. DOLŽINSKA MERA					
ORODJE ZA SNEMANJE KOLES										ZADNJIKA					REKA V FRANCIJI		
										MESTO PRI BUDIMPEŠTI					NEOMEJENO TRAJANJE		
NAŠA ODLIČNA ALPSKA SMUČARKA											TEMNI DEL DNEVA					VLADIMIR ČADEŽ	
											ANTON JANŠA					NIKOLA TESLA	
VCEPITEV					OTROŠKO "DELO" Z IGRAČAMI												
ZELENICA Z VODO SREDI PUŠČAVE					POGOSTO ŽENSKO IME									ZLIV VEČ REK			

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Glavni in odgovorni urednik: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Katja Lah Majkič, Tone Urbas | Lektoriranje: Jerneja Kovšca

Oblikovanje in prelom: Hiša oblikovanja Korenjak | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke | Naklada: 1300 izvodov

Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan letni prostovoljni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. Prispevek za glasilo nakažete na račun Občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

KOLEDAR ODVOZA ODPADKOV V OBČINI BLOKE ZA LETO 2017

JANUAR	E8	04.01.2017
	M10	12.01.2017
	M8	18.01.2017
	E10	26.01.2017

FEBRUAR	E8	01.02.2017
	M10	09.02.2017
	M8	15.02.2017
	E10	23.02.2017

MAREC	E8	01.03.2017
	M10	09.03.2017
	M8	15.03.2017
	E10	23.03.2017
	E8	29.03.2017

APRIL	M10	06.04.2017
	M8	12.04.2017
	E10	20.04.2017
	E8	26.04.2017

MAJ	M10	04.05.2017
	M8	10.05.2017
	E10	18.05.2017
	E8	24.05.2017

JUNIJ	M10	01.06.2017
	M8	07.06.2017
	E10	15.06.2017
	E8	21.06.2017
	M10	29.06.2017

JULIJ	M8	05.07.2017
	E10	13.07.2017
	E8	19.07.2017
	M10	27.07.2017

AVGUST	M8	02.08.2017
	E10	10.08.2017
	E8	16.08.2017
	M10	24.08.2017
	M8	30.08.2017

SEPTEMBER	E10	07.09.2017
	E8	13.09.2017
	M10	21.09.2017
	M8	27.09.2017

OKTOBER	E10	05.10.2017
	E8	11.10.2017
	M10	19.10.2017
	M8	25.10.2017

NOVEMBER	E10	02.11.2017
	E8	08.11.2017
	M10	16.11.2017
	M8	22.11.2017
	E10	30.11.2017

DECEMBER	E8	06.12.2017
	M10	14.12.2017
	M8	20.12.2017
	E10	28.12.2017

PODROČJA POBIRANJA:

8	Velike Bloke, Ulaka, Nova vas, Fara
10	Hribarjevo, Rožanče, Sleme, Sv.Trojica, Lovranovo, Jeršanovo, Malni, Ograda, Zales, Bočkovo, Mramorovo pri Pajkovem, Andrejčje, Hiteno, Pajkovo, Polšeče, Zavrh, Štorovo, Ravniki, Gradiško, Lepi vrh, Škufče, Lahovo, Kramplje, Volčje, Nemška vas, Sv. Duh, Škrabče, Zakraj, Godičevo, Strmca, Mramorovo pri Lužarjih, Radlek, Veliki vrh, Runarsko, Benete, Studenec, Ravne, Topol, Hudi vrh, Metulje, Glina, Studeno

M	Mešani komunalni odpadki = ostanek odpadkov po ločevanju
E	Mešana embalaža (plastična, kovinska in sestavljena)

Zbirni center Cerknica:

ponedeljek: zaprto
torek: v poletnem času od 12.00 do 18.00 ure
v zimskem času od 11.00 do 17.00 ure
sreda, četrtek, petek od 8.00 do 15.00 ure
sobota: od 08.00 do 12.00 ure
nedelja in prazniki: zaprto

Zbirni center Stari trg pri Ložu:

torek: od 08.00 do 14.00 ure
četrtek: v poletnem času od 12.00 do 18.00 ure
v zimskem času od 11.00 do 17.00 ure
vsaka prva sobota v mesecu: v poletnem času od 08.00 do 12.00 ure

**ALU OKNA
in VRATA**

**KOVINSKE
KONSTRUKCIJE**

**NADSTREŠKI
in STREHE**

HLADILNICE

LETNI VRTOVI

FRAGMAT

CESTA MAJDE ŠILC 1,
1317 SODRAŽICA

T: 01/835 02 80
www.fragmat-s.si

*Želimo Vam vesele božične praznike
in srečno novo leto 2017*

